

చందమామ

ఫిబ్రవరి 1971

For personal or Official Stationery

CHANDAMAMA PRESS

VADAPALANI :: MADRAS-26.

OFFERS YOU

FINEST PRINTING

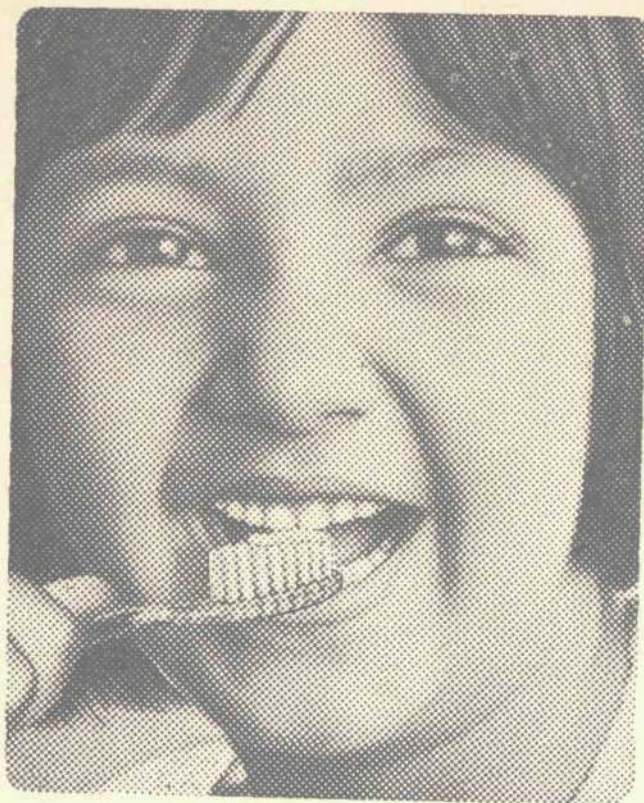
EQUIPPED WITH

**PHOTO GRAVURE
KLIMSCH CAMERA
VARIO KLISCHOGRAPH**

BLOCK MAKING

AND A HOST OF OTHERS...

కాలేట్ డెంటల్ క్రీమ్తో నోటి దుర్వాసనను అపండి... రోజంతా దంతక్షయాన్ని నివారించండి!

DC.G.41 TL

కాలేట్ 10 మందిలో 7 గురికి పెంచిన పోటీ దుర్వాసనను నివారించినదని, భోజనము అయిన పింట్ కాలేట్ వడలిలో పళ్ల తోమకొంటే ఎక్కువ దంతక్షయమును, ఎక్కువ మందికి అరికడవ దని దంతశాస్త్ర చరిత్రలో ప్రార్థనము ఎప్పుడూ ప్రకటించబడనటు శాస్త్ర పరీక్షలు నిరూపించేయి. ఎందుకంటే : కాలేట్ డెంటల్ క్రీమ్తో ఒకసారి పళ్ల తోమకొంటేనే 85% వరకు పోటీ దుర్వాసన మరియు దంతక్షయమును కలిగించే మాక్స్ క్రిములు పోతాయి. కాలేట్ను మృతమే యా బుజావు ఉన్నది ! ఎంతో చక్కని పెప్పర్ మెంట్ డురి కూడ ఉంకి—కాలేట్ డెంటల్ క్రీమ్తో రోజూ పళ్ల తోమకొనుటకు పిల్లలు యిష్టపడతారు !

కుట్రమైన, రాజా క్వానకు మరియు తెల్లగా పెరిసే పళ్లకు... ఎక్కువమంది జనులు ప్రపంచములో ఏ యితర టూత్ పేస్ట్ కంటే కాలేట్ నే కొంటారు!

ఆశోక ఆంగ్లేయ బోధిని

గ్రంథకర్త:

విద్వాన్ ఎ. సుబ్బారాయగుప్త, M. A., B. OL., B. Ed.

(Retired Lecturer and Research scholar)

ఈ పుస్తకము పిన్నలకు, పెద్దలకు పువయోగపడును. ఆంగ్లములో అక్షరాభ్యాసము రానివారు కూడా దీని సహాయంతో 60 దినములలో నేర్చుకొనవచ్చును. మా ఆంగ్లేయ బోధిని బాల బాలికలకు చాలా సహాయపడు మిత్రుడు. దీనిలో ఇంగ్లీషుకు ఉచ్చరించుటకు (Pronunciation) తెలుగులో వ్రాయబడి యున్నది. ఇదికాక ఇంగ్లీషుకు తెలుగు గ్రామరు, వ్యాసము (Essay writing), ఉత్తరములు వ్రాయుట (Letterwriting), సామెతలు (Proverbs), కథలు (Stories) మున్నగు విషయములు చక్కగా నులభ్యైతిలో వ్రాయబడి యున్నవి. సుమారు 600 పేజీలు గల పుస్తకము వెల: రూ. 7-00. పోస్టేజి అదనము.

వలయువాడు : బాలసరస్వతి బుక్ డిపో, (రిజిస్టర్డ్ ఎడ్యుకేషనల్ పబ్లిషర్స్)

నెం. 6 నుంకురామశాస్త్రి వీధి, మద్రాసు—1, ఫోన్ నెం: 29868.

పాపకి పళ్లువస్తున్నాయా?
అజీర్ణమా? అరోగ్యం బాగాలేదా?

అమృతాంజన్ గ్రేప్ మిక్స్చర్

నుంచి గుణం వస్తుంది. జీర్ణశక్తిని
పెంపొందించి బాగా ఆకలి పేసేట్టు
చేస్తుంది. పాప అరోగ్యంగా ఉంటుంది.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్

FDSAI454TE A

జగపతి ఆర్ట్స్ విక్టర్స్

దసరాబుల్లోడు

(ప్రాచీనముల పత్రం)

విజయవాడలోని ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమీ

నిర్వాహ-దర్శకుడు: వి.బి.రాజేంద్రప్రసాద్, B.Sc.

ಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಿವಾಸ

LOCATIONS

జంటి పనులయిన రోగువారే
టీ నేపించి పొందండి విశ్రాంతి
ఎప్పుడూ A-1 డబ్బ్ టీయే సుమండీ
అది రోపు మోకటి కాదు
రుచి భరితము, సువాసన పూరితము
A-1 డబ్బ్ టీ దబ్బు మిగుల్చును!

బ్రూక్ బౌండ్ A-1 డబ్బ్
వ్యక్తేష్టుకు హెచ్చు కప్పుల మంచి టీ

BB 6095

మీ ముఖ
సౌందర్యానికి

రెమి®
టాల్కం పౌడర్

శత్రుమ బిత్తు

చందమామ

మాంగళ్యం

నిర్మిత: కౌగంటి కుటుంబరావు దర్శకత్వం: కె. ప్రత్యగాత్మ
 రచన: ఆచార్య శ్రీనివాస సంగీతం: పెండ్యాల శ్రీనివాస్

ఒకే ఉతుకులో 3 దశలుగా పనిచేసి...

డెట్ బట్టలను ఎక్కువ తెల్లగా ఉతుకుతుంది

— ఏ యితర పొడరు కంటె

ఎలా చేస్తుందో ఎందుకు చేస్తుందో చూడండి:

- 1వ. దశ : **డెట్** లోగం ఒక ప్రత్యేకమైన పదార్థము బట్టలోనికి త్వరగా చొచ్చుకొనిపోయి; దాని అంటుకొని ఉన్న మట్టిని కూడా సడలిస్తుంది—బట్టలు శుభ్రపడతాయి.
- 2వ. దశ : **డెట్** మట్టిని పడలించిన తరువాత దానిని బట్టలపై అంటుకోకుండా చేస్తుంది—దున్నులు శుభ్రపడతాయి, శుభ్రముగా ఉంటాయి.
- 3వ. దశ : **డెట్** బట్టలను అదనపు తెల్లదనమును కలిగిస్తుంది—బట్టలు పూర్వము కంటె ఎక్కువ తెల్లగా ఉంటాయి! (నీరి లేక తెలుపుచేసే పదార్థమును చేర్చనక్కర లేదు)

SHILPI HPMA 38A/70 TEL

డెట్ ను నేడే కొనండి!

సప్లైస్ ఆయర్ మీర్స్, కొంఠాయి

శ్వెక్ పెన్నులు

అంతరిక్ష యుగ విద్యార్థులకు

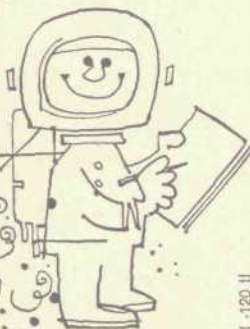

అడుగు రవానికి శ్వెక్ పెన్నులు.
శ్వెక్ మాత్రమే మెత్తగా తేలికగా
జాతిపోతూ వ్రాసుంది. శ్వెక్
అక్సెసరీస్ గాని కేంద్రీయ గాని
శీమకండి—అనందంగా చంద్రగళంపై
అడుగుపెట్టింది.

(శ్రేష్ఠమైన పరికార కోసం)

శ్వెక్
డీలర్స్ ఇంకుతో
వ్రాయండి.

hero's SJ -120 II

శ్వెక్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

అద్వానీ దాండ్స్ పి. మెహతా రోడ్డు,
బొంబాయి-1
ఫ్రాంచి : 340. కన్నాడ్ స్టేట్ క్రాఫ్ థిర్.

New

Teeth Cleaning
Unit

Kashmir

TOOTH PASTE
TOOTH POWDER
and
TOOTH BRUSH

by

THE NATIONAL TRADING CO.,

Manufacturers of :

KASHMIR SNOW BEAUTY AIDS

BOMBAY-2. MADRAS-32.

చందమామ

సంచాలకుడు: 'చక్రపాణి'

ఈ సంచిక నుంచి "శివపురాణం" అట్ట చివరి బొమ్మగా ప్రచురిస్తున్నాము. "రహస్యవ్యక్తి" [బేతాళ కథ]లో అందరికీ పనికి వచ్చే నీతి ఒకటి ఉన్నది. డబ్బువల్లనో, పదవుల వల్లనో గొప్పవాళ్ళయేవారిలో నిజంగా గొప్పతనం ఉన్నట్టు మనం భ్రమ పడతాం. కాని మనుషుల గొప్పతనమూ, కొద్దితనమూ నిజంగా ఉండేది వారి అసలు స్వభావాలలోనే.

సంపుటి 48 ఫిబ్రవరి '71 సంచిక 2

శత్రునాశనం

ఒకప్పుడు కామరూపదేశానికి, నేపాళ దేశానికి మధ్య ఎడతెగని శత్రుత్వం వుండేది. కామరూప సైనికులు ముఠాలు ముఠాలుగా వచ్చి, అంతగా రక్షణలేని నేపాళపు సరిహద్దులో ఉన్న గ్రామాలను కొల్లగొట్టి పోతూ ఉండేవారు.

ఇలా ఒక సారి ఇరవైమంది కామరూప సైనికులు సరిహద్దుదాటి, కొండ మార్గాన నేపాళంలోకి వచ్చి, ఒక గ్రామంలో సంపన్నుడి ఇంట గొప్పగా వివాహం జరగబోతున్నదని విన్నారు. కాని ఆ గ్రామాన్ని చేరాలంటే ఏ దారిని వెళ్ళాలో, అసలా గ్రామం ఏ దిక్కుగా ఉన్నదో వారికి తెలియలేదు.

ఇంతలో వారి కొక కొండచరియలో ఒక గొర్రెలకాపరి గుడిసె కనిపించింది. అందులో ఒక గొర్రెలకాపరి ఒంటరిగా నివసిస్తున్నాడు. కామరూపులు అతన్ని, “ఫలాని గ్రామం

ఎక్కడ ఉన్నదో నీకు తెలుసునా?” అని అడిగారు.

“తెలుసు,” అన్నాడు గొర్రెలకాపరి.

“ఇవాళ అక్కడ గొప్పవాళ్ళింట పెళ్ళి జరగబోతున్నదిట. నిజమా?” అని వాళ్ళు మళ్ళీ అడిగారు.

ఆ సంగతి ఈ ద్రోహులకు తెలిసినందుకు లోపల విచారిస్తూ గొర్రెలకాపరి, “నిజమే,” అన్నాడు.

“మేము అక్కడికి వెళ్ళాలి. మాకు దారి తెలియదు,” అన్నారు కామరూపులు.

“నేను మీకు దారి చెప్పగలను కావాలంటే,” అన్నాడు గొర్రెలకాపరి. అతను వారిని తప్పదారి పట్టించ నిర్ణయించుకున్నాడు.

“అదేమీ కుదరదు. నువ్వు మావెంట వచ్చి, మమ్మల్ని ఆ గ్రామానికి తీసుకుపోవాలి,” అన్నారు కామరూపులు.

“గొర్రెలు ఈనే తరుణం. నేను మందను ఒంటిగా విడిచి పోవటానికి లేదు,” అన్నాడు గొర్రెలకాపరి.

“నీ కష్టసుఖాలతో మాకేం పని? నిన్ను రమ్మని ఆజ్ఞాపిస్తున్నాం,” అన్నారు కామరూపులు. వారి వాలకం చూస్తే వాళ్ళు తనను వదలరని గొర్రెలకాపరికి తోచింది. ఈ సైనికులు ఆ పెళ్ళికి వెళ్ళేకన్న తాను చచ్చిపోవటానికైనా అతను నిద్రమే. కాని తనను చంపినాక వాళ్ళు తమ దేశానికి తిరిగిపోరు. కొండల మీద వాళ్ళకు మరొక మనిషి దొరక్కపోడు. వాళ్ళు ఏదో దుష్కర్మ చెయ్యకుండా తిరిగిపోరు. అందు చేత వాళ్ళసంగతి తానే చూడాలని గొర్రెలకాపరి నిశ్చయించుకున్నాడు.

అతను కామరూప సైనికులతో, “నేనే వెంటరావాలని మీకు పట్టుదలగా ఉంటే అలాగే వస్తాను. కాని వివాహం రాత్రి రూముపొద్దు పోయి జరుగుతుంది. ముహూర్తానికి ముందే వెళ్ళితే మీకేమీ లాభించదు. మిమ్మల్ని చూసి భయపడి అతిథులెవరూ రాక, పెళ్ళి ఆగిపోవచ్చు. అందు చేత చీకటి పడ్డాక బయలుదేరుదాం. అంతా రెండు మూడు ఘడియల ప్రయాణం,” అని చెప్పాడు.

ఈ మాట కామరూపులకు సబబుగానే తోచింది. వాళ్ళు చీకటి పడేదాకా గొర్రెలకాపరి నివశిస్తున్న గుడిసెలోనే గడిపి, అక్కడ వంట చేసుకుని తృప్తిగా భోజనాలు కూడా చేశారు.

చీకటి పడింది. మంచు కూడా పడనారంభించింది. గొర్రెలకాపరి ఒక దివిటి తీసుకుని ముందు బయలుదేరాడు. అతని వెనకగా కామరూప సైనికులు కబుర్లుచెప్పుకుంటూ బయలుదేరారు.

గొర్రెలకాపరికి కొండదారులన్నీ తెలుసును. అందులో కొన్ని చాలా ప్రమాదకరమైన దారులున్నాయి, కొన్ని కొండల అంచు వెంబడి పోతాయి. మరికొన్ని కొండ అంచు దాకా వచ్చి ఆగిపోతాయి. అటువంటి దారిలో నడిచేవాడు కొంచెంపక్కకు నడిచినా, అంచుదాటి అడుగువేసినా అగాధంలో పడిపోతాడు.

గొర్రెలకాపరి ఒక కొండ అంచుకు దారి తీశాడు. అతని వెనక పచ్చే కామరూప సైనికులకు దివిటి తప్ప ఏమీ కనబడటం లేదు. గొర్రెలకాపరి కొండ అంచుదాకా జాగ్రత్తగా నడుచుకుంటూ వచ్చి, అక్కడ వున్న ఒక చెట్టుకొమ్మ పట్టుకుని, దిగువ నున్న లోయమీదికి వంగి, తన దివిటిని లోయ మీదికి చాచాడు.

అతని యుక్తి పొరింది. చలి మూలంగా వేగంగా నడుస్తూవస్తున్న శత్రు సైనికులు, మంచుపడుతూ ఉండటం చేత కళ్ళు కూడా సరిగాకనబడక, ఒకరి వెనక ఒకరుగా లోయలోకి పడిపోయారు. చివరగా వచ్చిన శత్రు సైనికులు ఒకరిద్దరికి గొర్రెలకాపరి సహాయం చేసి, లోయలోకి నెట్టవలసి వచ్చింది.

శత్రు సైనికులందరూ పడిపోయాక గొర్రెలకాపరి పెళ్ళి జరిగిన ఇంటికి వెళ్ళి, జరిగినదంతా చెప్పాడు. అతని మాటలు మొదట ఎవరూ నమ్మలేదు. మర్నాడు ఉదయం కొందరు గ్రామస్థులు అతని వెంట లోయలోకి వెళ్ళి, కామరూప సైనికుల శవాలను స్వయంగా చూసిన మీదట నిజం తెలిసింది.

పెళ్ళిని భయంకర ప్రమాదం నుంచి కాపాడినందుకు పెళ్ళిపెద్దలు గొర్రెలకాపరిని బహూకరించటమే గాక, మరి కొన్ని రోజుల అనంతరం నేపాళరాజు అతన్ని పిలిపించి గొప్పగా సత్కరించాడు.

వివేకవ్యాపారి

ఒక నగరంలో ఒక పండితుడు వివేక వ్యాపారం ప్రారంభించి, ఒక అంగడి పెట్టి, వివేకం అమ్మకాగాడు. ఒక శ్రీమంతుడి కొడుకు అంగడి మీద “ఇక్కడ వివేకం అమ్మబడును,” అని రాసి ఉండటం చూసి, పండితుణ్ణి వివేకాల అమ్మకం గురించి అడిగాడు.

“ఒక రూపాయి దగ్గర నుంచి అనేక వేల రూపాయల ఖరీదు చేసే వివేకాల దాకా అమ్మకానికి ఉన్నాయి,” అన్నాడు పండితుడు.

“ఒక రూపాయి పెట్టి వివేకం కొంటే ఏమవుతుంది?” అని శ్రీమంతుడి కొడుకు అడిగాడు.

“ఎవరు చెప్పగలరు? లక్షరూపాయలు లాభం రావచ్చు,” అన్నాడు పండితుడు.

ధనికుడి కొడుకు ఒక రూపాయి ఇచ్చి ఒక వివేకం కొన్నాడు. అతను కొన్న కాగి

తంలో, “ఇద్దరు బలవంతుల తగాదాలో చిక్కుకోరాదు,” అని ఉన్నది.

ఆ కుర్రవాడు ఇంటికిపోయి తాను కొన్న వివేకం గురించి చెప్పాడు. శ్రీమంతుడు తన కొడుకును కోప్పడి, “ఆ ధూర్తుడు నిన్ను మోసం చేసి రూపాయి తీసుకుని ఈ కాగితం ముక్క ఇచ్చాడు. దీన్ని అతడి ముఖాన కొట్టి రూపాయి తిరిగి తీసుకురా,” అన్నాడు.

శ్రీమంతుడి కొడుకు పండితుడి దగ్గరికి వెళ్ళి ఆ కాగితం తిరిగి ఇస్తూ, తన రూపాయి తనకిచ్చేయ్యమన్నాడు. ఆ చీటిలో రాసి ఉన్నది తాను అమలు చేయ్యనని ఆ కుర్రవాడు ప్రమాణం చేసినాక పండితుడు కాగితం పుచ్చుకుని, రూపాయి తిరిగి ఇచ్చేశాడు.

ఒకనాడు ఆ నగరాన్ని ఏలే రాజు తన ఇద్దరు భార్యలతో నగరసంచారం చేస్తూ

ఒక నగలవర్తకుడి దుకాణంలో లక్ష రూపాయలు ఖరీదుచేసే ఒక అద్భుతమైన హారాన్ని చూశాడు. దాన్ని కొనాలని ఇద్దరు రాణులకూ గాఢమైన కోరిక కలిగింది. అంతఃపురానికి తిరిగి పోతూనే వాళ్ళు తమ తమ దాసీలకు సామిచ్చి, ఆ హారం కొనుక్కు రమ్మని పంపారు.

ఇద్దరు దాసీలూ ఒకేసారి దుకాణానికి వచ్చి నగలవర్తకుణ్ణి హారం అమ్మమని అడిగారు.

"ఉండేది ఒక హారం. ఎవరో ఒకరికే అమ్ముతాను," అన్నాడు వర్తకుడు.

"నేను ముందు అడిగాను," అంటే "నేను ముందు అడిగాను," అని ఇద్దరు

దాసీలూ తగాదా పడసాగారు. ఆ సమయానికి అక్కడే ఉన్న శ్రీమంతుడి కొడుకు ఈ వాగ్వాదం చూసి ఆనందించసాగాడు.

"మీ రిద్దరూ తగాదా తీర్చుకురండి, తరవాత హారం కొందురుగాని," అన్నాడు నగలవర్తకుడు.

ఇద్దరు దాసీలూ రాణుల వద్దకు తిరిగి వెళ్ళి జరిగినది చెప్పారు. ఇద్దరు రాణులూ రాజుతో ఫిర్యాదు చేశారు. ఏ రాణికి చెందిన దాసీ ముందు హారాన్ని అడిగినదీ నిర్ణయించటానికి సాక్షులెవరని రాజు అడిగితే, ఇద్దరూ శ్రీమంతుడి కొడుకునే సాక్షిగా చెప్పారు. రాజు శ్రీమంతుడి కొడుకుకు కబురు చేశాడు.

శ్రీమంతుడి కొడుకు భయపడ్డాడు. ఇది పెద్దవాళ్ళ మధ్య తగాదా. సాక్ష్యం ఎవరికి అనుకూలంగా చెప్పినా ప్రమాదమే. అతను తండ్రిని ఆలోచన అడిగాడు. రూపాయి పెట్టి పండితుడి దగ్గర కొన్న వివేకాన్ని అమలు పరచనని ప్రమాణం చేసి ఉండటం అతని కిప్పుడు పెద్ద చిక్కు తెచ్చిపెట్టింది.

"ఏం చేస్తాం? ఆ వివేక వ్యాపారి దగ్గరికిపోయి, ఈ చిక్కునుంచి బయట పడటానికి పనికి వచ్చే వివేకం కొనుక్కురా!" అన్నాడు శ్రీమంతుడు.

కొడుకు పండితుడి దగ్గరికిపోయి జరిగిన దంతా చెప్పి, తన చిక్కునుంచి బయట పడటానికి వివేకం అమ్ముమన్నాడు.

“తాత్కాలికంగా బయటపడటానికి అయిదువందల రూపాయల వివేకం ఇస్తాను. కాని శాశ్వతంగా బయటపడాలంటే వివేకానికి రెండువేలూ, దానిని అమలు చెయ్యటానికి లక్ష ఖర్చవుతుంది,” అన్నాడు పండితుడు.

ఆ కుర్రవాడు తండ్రిని సలహా అడిగి వచ్చి, “అయిదువందల రూపాయల వివేకం ఇవ్వండి, చాలు!” అన్నాడు.

పండితుడు అయిదువందలు పుచ్చుకుని ఇచ్చిన కాగితంలో, “పిచ్చివాడి సాక్ష్యానికి విలువలేదు,” అని రాసి ఉన్నది.

రాజుగారు దాసీల విచారణ జరిపినప్పుడు, సాక్షిగా వెళ్ళిన శ్రీమంతుడి కొడుకు పిచ్చి వాడిలాగా అభినయించాడు. రాజుగారు వాడి మాటలకు విలువ ఇయ్యక ఇద్దరు దాసీల ఫిర్యాదునూ కొట్టేశాడు.

హరం దుకాణంలోనే ఉండిపోయింది. దాన్ని కొనే అవకాశం ఏ రాణికి లభించలేదు. అయితే రాణీల దాసీలు మాత్రం శ్రీమంతుడి కొడుకుమీద పగబట్టి, “పిచ్చి

వాడిలాగా నాటకం ఆడి, ఆ హరం ఎవరికీ దక్కకుండా చేసినందుకు నీగతి ఏం కాబోతుందో చూస్తూ ఉండు!” అని భయపెట్టారు.

ఏ ఒక రాణికి కోపంవస్తుందో నని భయపడిన వాడికి ఇద్దరు రాణులనుంచి ప్రమాదం ఏర్పడింది. ఈ స్థితిలో శ్రీమంతుడూ, ఆయన కొడుకూ పండితుడి అంగడికి వెళ్ళి వివేకం చెప్పమన్నారు.

“నేను ముందే చెప్పాను. రెండువేలు ఖర్చు చేసినట్లయితే ఈ ప్రమాదం అప్పడే తొలగిపోయేది,” అని పండితుడు శ్రీమంతుడి వద్ద రెండువేల రూపాయలు పుచ్చుకుని ఒక కాగితంమీద ఏదోరాసి ఇచ్చాడు. అందులో ఇలా ఉన్నది! “ఆ హారాన్ని నువ్వే కొని రాజుగారికి బహూకరించు.”

శ్రీమంతుడు ఆ చీటి చదువుకుని, నగల వర్తకుడి వద్దకు వెళ్ళి, లక్ష రూపాయలుపోసి ఆ హరంకొని, తన కొడుకు చేత రాజుగారికి కానుకగా ఇప్పించాడు. రాజుగారు తన ఇద్దరు రాణుల అనుమతితో ఆ హారాన్ని తన కోడలికి బహూకరించాడు.

ఆమోరీవారిణి

ఏతే సత్పురుషాః పరార్థఘటకాః స్వార్థాన్ పరిత్యజ్య యే,
సామాన్యాస్తు పరార్థ ముద్యమభృతః స్వార్థావిరోధేన యే,
తేమి మానుషరాక్షసాః పరహితం స్వార్థాయ నిఘ్నంతి యే,
యే తు ఘ్నంతి నిరర్థకం పరహితం తే కే న బానీమహే.

1

[తమ స్వార్థాన్ని విడిచి పరోపకారం చేసేవారు సత్పురుషులు; తమ పనులకు భంగం రాకుండా ఇతరులకు ఉపకారం చేసేవారు సామాన్యులు; తమ లాభం కోసం ఇతరులకు నష్టం కలిగించేవారు నరరూప రాక్షసులు; తమకు లాభం లేకపోయినా ఇతరులకు చెరుపు చేసేవారిని ఏమనాలో తెలియదు!]

పాపాన్ని వారయతి, యోజయతే హితాయ, గుహ్యం నిగూహతి, గుణాన్ ప్రకటికరోతి :
అవద్గతం చ న జహాతి, దదాతి కాలే; సన్నిత్రలక్షణ మిదం ప్రవదంతి సన్తః. 2

[కూడనిపనులు నివారించటమూ, మంచిపనులను ప్రేరేపించటమూ, రహస్యాలు దాచటమూ, మంచి గుణాలు వ్యాప్తి చెయ్యటమూ, అపదలోనైనా విడిచిపెట్టక పోవటమూ, సమయానికి అదుకోవటమూ—ఇవి మంచి మిత్రుడి లక్షణాలని పెద్దలు చెబుతారు.]

మనసి వచసి కాయే పుణ్యపీయూషపూర్ణాః త్రిభువన ముపకారక్రేణీభిః ప్రేణయంతః,
పరగుణపరమాణూన్ పర్వతీకృత్య నిత్యం నిజహృది వికసంతః సంతి సన్తః కియంతః. 3

[మనోవాక్కాయాల పుణ్యం పూర్తిగా చేసుకున్నవారై, మూడు లోకాలకూ ఉపకారం చేస్తూ, ఇతరులలోని గౌరవత మంచిని కొండంతగా చూసి ఆనందించే మంచివాళ్ళు చాలా కొద్దిమంది ఉంటారు.]

5

[ఖడ్గ జీవదత్తులు, పశులకాపరి వృద్ధుణ్ణి కలుసుకున్నారు. ఆ సమయంలో పెద్దవల్లిని చూసి బెదిరిన ఎద్దు, బండితో అరణ్యానికి అడ్డంపడి పారిపోయినై. ఖడ్గ జీవదత్తులు సూర్యోదయం వరకూ నడిచి ఒక గ్రామం చేరారు. అక్కడ వాళ్ళ కోసం గ్రామాధికారి తలార్లను పంపాడు. ఇద్దరూ గ్రామకచ్చేరి కేసి బయలుదేరారు. తరవాతి—]

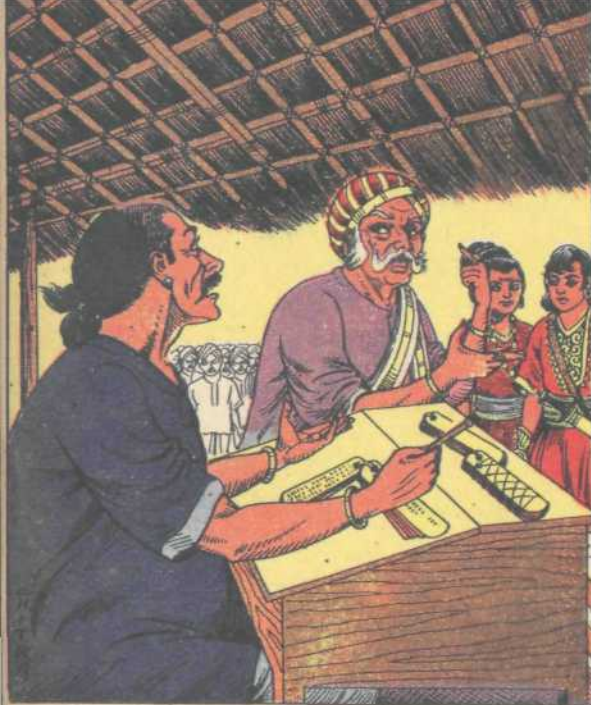
ఖడ్గ జీవదత్తులు గ్రామకచ్చేరిని చేరేసరికి అక్కడ ఒక చిన్నగుంపు తయారై వున్నది. వీళ్ళను చూస్తూనే గుంపులో గుసగుసలు ప్రారంభమయినై. తలార్లు వాళ్ళను గ్రామాధికారి ముందుకు తీసుకుపోయారు. గ్రామాధికారి వాళ్ళ కేసి గుచ్చిగుచ్చి చూస్తూ, హూఁ, హూఁ అని, ఒకసారి పెద్దగా దగ్గి, గొంతు సవిరించుకుని, “మీలో ఎవరు వీరభద్రుడు? ఎవరు రామభద్రుడు?” అన్నాడు.

“ఆ పేర్లు గలవాళ్ళు మాలో ఎవరూ లేరు,” అన్నాడు జీవదత్తుడు.

“అలాగా! అయితే మీ పేర్లేమిటి?” అన్నాడు గ్రామాధికారి.

జీవదత్తుడు ఆ ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పబోయేంతలో, ఖడ్గవర్మ, “నా పేరు ఖడ్గవర్మ, యితని పేరు జీవదత్తుడు,” అన్నాడు.

“పేర్లు మార్చుకోవటం ఏమంత కష్టం! ఏవీ మీ హస్తాలు? ఎడమ చేతులు

చాచండి!" అన్నాడు గ్రామాధికారి కోపంగా వాళ్ళ కేసిచూస్తూ.

ఖడ్గ, జీవదత్తులు చేతులు చాచారు. గ్రామాధికారి లేచి ముందుకు వచ్చి ఇద్దరి చేతుల్ని పరీక్షగా చూసి, "అయిదే వేళ్ళు న్నాయి! ఏవీ కుడిచేతులు," అన్నాడు.

ఖడ్గ జీవదత్తులు కుడిచేతులు చాచారు. గ్రామాధికారి వాటి వేళ్ళను లెక్కపెట్టి అసంతృప్తిగా తలాడించి, ఇద్దరి ముఖాల్లోకి ఓ క్షణకాలం చూసి, "కన్నార్పకుండా ఇద్దరూ నా కేసి చూడండి!" అన్నాడు.

ఖడ్గ జీవదత్తులకు లోపల మండిపోతున్నా, బయటపడకుండా గ్రామాధికారి ముఖం కేసి దృష్టి సారించారు. "ఏమీ మెల్ల

వున్నట్టులేదే!" అన్నాడు గ్రామాధికారి పక్కన లెక్కలు చూస్తున్న గణకుడితో.

ఆ గణకుడు ఖడ్గ జీవదత్తుల కేసి పరీక్షగా చూసి తలాడిస్తూ, "రాజుగారి చాటింపూ, మెల్లకన్నూ, ఆరు వేళ్ళ మాటా అట్టా వుంచుదాం. కనబడకుండా పోయిన మీ కుమార్తె మాటేమిటి? కొలను దగ్గి రుంచి ఆమెను ఏ గంధర్వులో, యక్షులో అపహరించుకుపోయారని అనుకుంటున్నారా?" అన్నాడు.

గణకుడు యిలా అనగానే గ్రామాధికారికి కూతురు సంగతి గుర్తుకొచ్చి, మనస్సుకు బాధ కలిగింది. అతడి ఒక్కగానొక్క కుమార్తెను వారం రోజుల క్రిందట గ్రామానికి సమీపంగా వున్న కొలను దగ్గి రుంచి ఎవరో అపహరించుకుపోయారు. ఎంత ప్రయత్నించినా యింతవరకూ అమె జాడ తెలియలేదు.

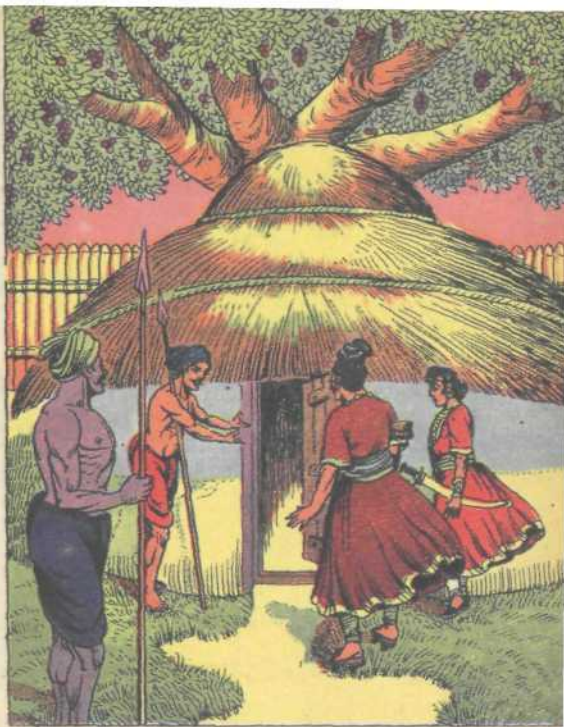
గణకుడు అన్న మాటల్లో సూచన ప్రాయంగా వున్న భావం గ్రహించిన గ్రామాధికారి ఖడ్గ జీవదత్తుల కేసి గుడ్డురుముతూ, "మీరీ గ్రామం ఏం పనిమీద వచ్చారు?" అని ప్రశ్నించాడు.

"దేశాటన చేస్తూవున్న మాకు, దారిలో యీ గ్రామం తగిలింది. ఇవ్వాలి యిక్కడ వుండిపోదాం అనుకున్నాం. అంతకన్న మరేం లేదు," అన్నాడు జీవదత్తుడు.

ఆ జవాబు వింటూనే గణకుడు వాళ్ళ ముందుకు వచ్చి, "ఈ గ్రామం చుట్టూ వున్న అడవుల్లో దొంగలూ, తోడుబోతులూ విచ్చలవిడిగా తిరుగుతున్నారు. అడిగితే దేశాటన అని సాకు చెప్పతారు!" అని గ్రామాధికారితో, "ఎందుకైనా మంచిది, పిల్లిద్దర్ని ఒకటి రెండు రోజులపాటు గ్రామం వదలకుండా చూడండి. ఈలోపల రాజుగారు చాటింపు వేయించిన వాళ్ళ సంగతి, అమ్మాయిని అపహరించుకు పోయిన దుర్మార్గుల విషయం కూడా తెలిసి పోవచ్చు," అన్నాడు.

ఈ మాటలన్నీ ఖడ్గ జీవదత్తులకు వట్టి అనందర్పపు వాగుడులా తోచింది. అమ్మాయి అపహరణ ఏమిటో వాళ్ళకు అర్థమేకాలేదు. ఖడ్గవర్మ కోపంగా గ్రామాధికారి కేసి, గణకుడి కేసి ఓమారు చూసి, తన కత్తి పిడి మీద చేయి వేస్తూ జీవదత్తుడికి సాంజ్ఞ చేశాడు. దాని భావం, యీ వదరుబోతుల్ని కత్తికి బలిచేసి గ్రామం నుంచి పారిపోదామని. కాని, జీవదత్తుడు చేపిత్తె అతడికి తొందరపడవద్దని నూచించాడు.

గ్రామాధికారి తలార్లను పిలిచి, వాళ్ళతో, "ఈ ఇద్దర్ని పెద్ద నేరేడుచెట్టు దగ్గిరున్న పాకలో పెట్టి ఒకళ్ళు కాపలా వుండండి. భోజనం సంగతి పూటకూళ్ళవాడు చూస్తాడు. ఇప్పుడు తొందర పనులున్నాయి.

రేపు ఉదయం మళ్ళీ కచ్చేరికి తీసుకు రండి," అని చెప్పాడు.

తలార్లు ఖడ్గ జీవదత్తుల్ని వెంటబెట్టుకు పోయి గ్రామం చుట్టూ వున్న ఎత్తయిన కొయ్యకంచెకు సమీపంలో వున్న ఒక ఖాళీ పాక వాళ్ళకు చూపించి, అందులో వుండమన్నారు. ఆ పాక నేరస్తుల్ని నిర్బంధించేందుకు ఉపయోగించేది. ఆ పాకకు పక్కనే ఒక నేరేడుచెట్టు, గ్రామం నుంచి బయటికి పోయేందుకు కంచెలో ఒకచోట వాసాలతో కట్టిన ద్వారమూ వున్నాయి.

గ్రామాధికారి, గణకుడూ అమాయకత్వంవల్లా, మోఢ్యంవల్లా తమకు అనవసరమైన చిక్కులు కల్పించి, చివరకు

తామెవరైనదీ బయటపడేలా చేస్తారేమో అన్న అనుమానం జీవదత్తుడికి కలిగింది. ఎవరో యిద్దరు యువకులు ఫలానా గ్రామంలో నిర్బంధంలో వున్నారనే పుకారు రాజధాని వరకూ పోయి, తమ అసలు గుట్టు బయటపడవచ్చు....

“ఖడ్గా, నువ్వు తొందర పడి ఏమీ చెయ్యకు. మనం యీ రాత్రి యిక్కణ్ణుంచి వెళ్ళిపోదాం, కావలావాడి కనుగప్పి, కంచె మీది నుంచో, ద్వారం నుంచో అరణ్యంలోకి పారిపోవటం ఏమంత కష్టం కాదు,” అన్నాడు జీవదత్తుడు.

“అమ్మాయి అపహరణ అంటా డేమిటి, ఆ కోతివెధవ!” అన్నాడు ఖడ్గవర్మ.

“అదే నా కర్తవ్యం కావటం లేదు!” అన్నాడు జీవదత్తుడు.

ఆ మధ్యాహ్నం పూటకూళ్ళ ఇంటివాడు వాళ్ళకు భోజనం తెచ్చి, వాళ్ళు ప్రశ్నించిన మీదట గ్రామాధికారి పెళ్ళిడు కూతుర్ని ఎవరో దొంగలు కొలను దగ్గరకు నీటికై పోగా అపహరించుకు పోయారని చెప్పాడు.

“అదీ సంగతి! దానితో ఆ ముసలాల్లిద్దరికీ మతులుపోయినై. తెలిసిందా, ఖడ్గా!” అన్నాడు జీవదత్తుడు.

ఖడ్గవర్మ తల పూపి పూరుకున్నాడు. అతడికి ఆ పాకలో కూర్చోవటం ముళ్ళమీద కూర్చున్నట్టుగా వుంది. పద్మపురంలో అంత పెద్ద ప్రమాదం నుంచి బయటపడి, యిక్కడ ఒక చవట గ్రామాధికారి చేత చిక్కటం తల కొట్టివేసినట్టుగా వున్నది.

ఆ పగలు ఎలాగో గడిచింది. తలాల్లో ఒకడు పాక ముందున్న నేరేడుచెట్టుకు అనుకుని కూర్చుని పగలంతా కునికిపాట్లు పడుతూనే వున్నాడు. వాడి పక్కన తళతళ మెరుస్తూ ఒక ఈటె!

“ఇది సుంతల గ్రామంలా వున్నది. ఈ నిద్రముఖం వెధవా మనకు కాపలా? ఛీ, ఛీ, బయలుదేరు, పోదాం!” అన్నాడు ఖడ్గవర్మ వినుగ్గా.

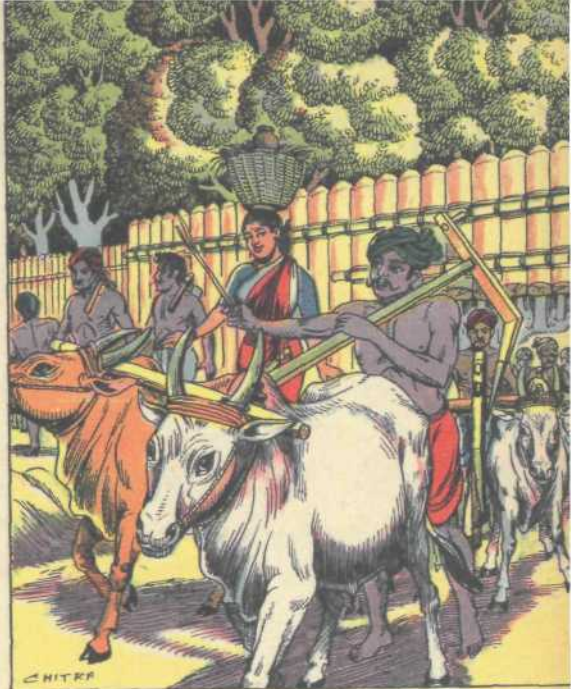
“ఖడ్గా, తొందర పడకు! నలుగురికీ తెలిసేట్టు పారిపోవటం ప్రమాదం. వాళ్ళు

మనమేదో నిజంగా దోషులం అనుకుంటారు. రాత్రికయితే, తెల్లవారి వాళ్ళకు తెలిసేలోపల మనం అరణ్యంలో కొన్ని ఆమడల దూరం పోవచ్చు." అన్నాడు జీవదత్తుడు.

సాయం సమయమై....సూర్యుడు అస్తమించాడు. క్రమంగా గ్రామాన్నీ, చుట్టూ వున్న అరణ్యాన్నీ చీకట్లు ఆక్రమించ సాగినై. పగలల్లా అరణ్య ప్రాంతాన గల పొలాల్లో పనిపాటులు చేసుకుంటూ కాలం గడిచిన గ్రామస్తులు, పశువులతో, వ్యవసాయ పరికరాలతో తిరిగి గ్రామం చేరుతున్నారు. వాళ్ళకోసం తలారి కంచె ద్వారాన్ని తెరిచాడు.

కొంచెం పొద్దు పోయింతర్వాత పూట కూళ్ళవాడు ఖడ్గ, జీవదత్తులకు భోజనం తెచ్చాడు. మాటల సందర్భంలో వాడు గ్రామంలో బయలుదేరిన పుకార్లను గురించి ఖడ్గ, జీవదత్తులకు చెప్పాడు. ఆ మధ్య ఒకళ్ళిద్దరు గ్రామస్తులు అరణ్యంలో కొందరు భైరవుడి భక్తుల్ని చూశారట. వాళ్ళల్లో వాళ్ళే ఇద్దరు వేషం మార్చుకుని గ్రామంలో భైరవుడికి బలి యిచ్చేందుకు పనికి వచ్చే కన్యల ఆచూకీ తీసేందుకు వచ్చారని వాళ్లు అనుకుంటున్నారట!

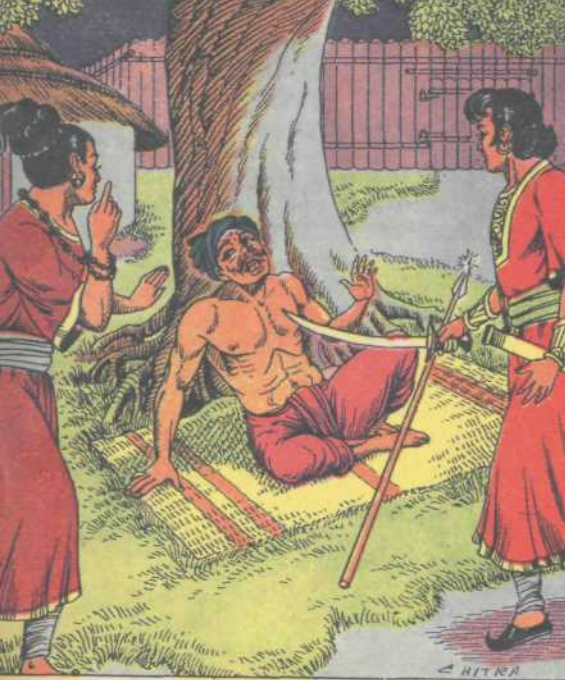
ఈ పుకార్ల సంగతి వింటూనే ఖడ్గవర్మ ఆసహించుకుంటూ, "మేం భైరవుడి భక్తులమా? ఆ పుకారేదో నిజం చేస్తాం!

ఇక్కణ్ణించి వెళ్ళే లోపల గ్రామాధికారిని, అతడి సహాధ్యోగిని తప్పక భైరవుడికి బలి యిస్తాం." అన్నాడు.

"బాబూ, ఆ ముసలాళ్ళను చంపటం ఎందుగ్గాని, మీరిద్దరూ సాధ్యమైనంత త్వరగా యిక్కణ్ణించి వెళ్ళిపొండి. ముఖ్యంగా ఆ గణకు డున్నాడే—వాడు బహు దుష్టుడు. రాజుగారి మెప్పు పొందేందుకు ఎలాంటి నీచకార్యం అయినా చేయగల సమర్థుడు," అన్నాడు పూటకూళ్ళవాడు.

వాడి మంచి తనానికి సంతోషించి జీవదత్తుడు వాడికి ఓక వె.డినాణెం యిస్తూ, "ఇక వెళ్ళిరా. నువ్వు మాత్రం ఆ పుకార్లేవీ నమ్మకు," అన్నాడు.

పూటకూళ్ళవాడు వెళ్ళిపోయాడు. తలార్లలో రెండవవాడు రాత్రి కాపలాకు వచ్చాడు. వాడు కంచె ద్వారాన్ని మూసి లోపలి వైపున బలమైన తాళ్ళతో బంధించాడు. తరవాత పాకలోకి ఓసారి తొంగి చూసి, నేరేడుచెట్టు దగ్గరకుపోయి, దాని మొదట్లో చాప పరుచుకుని కూర్చున్నాడు.

పొద్దు గడిచి నడిరేయి సమీపించింది. గ్రామం చుట్టూ రక్షణగా వున్న పెద్ద కంచె అవతల అరణ్యమృగాలు విచ్చలవిడిగా తిరుగుతూ రకరకాల ధ్వనులు చేస్తున్నవి. ముఖ్యంగా ఏనుగెకటి కంచె ద్వార ప్రాంతాల తిరుగుతూ మధ్యమధ్య ఘీంకారం చేస్తున్నది. అది ఘీంకరించి నవ్వుడల్లా

తలారి అదిరిపడుతూ, కంచెద్వారం దగ్గరకు పోయి, లోపలి వైపున బిగించిన కట్టుతాళ్ళు సరిగా వున్నవే లేవో పరీక్షించి చూసుకుంటున్నాడు.

ఖడ్గజీవదత్తులకు గ్రామాధికారి నిర్బంధం నుంచి బయటపడటానికి అది మంచి అదనుగా తోచింది. వాళ్ళిద్దరూ పాకనుంచి బయటికి వచ్చి సరాసరి చెట్టు కింద కూర్చుని వున్న తలారి దగ్గరకు పోయారు. తలారి వాళ్ళకేసి చూసి చిరునవ్వు నవ్వాడు. ఈ ఇద్దరి నుంచి తనకేమైనా ప్రమాదం వస్తుందేమో అన్న భయం వాడిలో ఏ మాత్రం వున్నట్టు లేదు.

ఖడ్గవర్మ కత్తి దూశాడు. అది చూసి తలారి ఏమో అనబోయేంతలో జీవదత్తుడు చిన్న గొంతుతో, "నే నడిగేదానికి పెద్దగా అరవకుండా మెల్లిగా జవాబులు చెప్పు. నీకేం ప్రాణభయం వుండదు. అరిచి గోల చేశావో చావు తప్పదు," అన్నాడు.

తలారికి ఆ మాటల్లో ప్రాణభయం కలిగింది. అతడు వణికిపోతూ సంగిగా, "నన్ను చంపకండి! మిమ్మల్ని చిక్కుల్లో పెట్టిన వాడు గ్రామాధికారి. నేను ఆయన నోకర్లు. చెయ్యమన్న పనల్లా చేయాలి," అన్నాడు.

"ఆ సంగతి మాకు తెలుసు. మాకు ఆశ్చర్యంగా వున్న సంగతేమంటే— మా ఇద్దర్నీ పారిపోకుండా కాపలా

కాసేందుకు నిన్ను ఒక్కణ్ణి పెట్టారెందుకా అని," అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"అదా అనుమానం! ప్రాణాలమీద ఆశ పున్న వాళ్ళెవరూ, రాత్రివేళ గ్రామకంచె దాటి పోరు. గ్రామం చుట్టూ పున్న అరణ్యంలో క్యూరమృగాలు తెల్లారేవరకూ కరాడుతూంటవి!" అన్నాడు తలారి.

"అలాగా! మాకు ప్రాణాలమీద ఆశే కాదు, సాధ్యమైతే సూరేళ్ళు బతకాలని కూడా పున్నది. మేం యీ నిర్బంధం నుంచి పారిపోదలిచాం. కంచె ద్వారాన్ని తెరు. కంచె మీదగా ఎక్కి పోవచ్చుగాని, గ్రామంలో ఎవరి కంటనైనా పడే ప్రమాదం పున్నది," అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"కంచె అవతల సింహాలూ, పులులూ, తోడేళ్ళూ తిరుగుతూంటాయి, బాబూ! ఒక ఏనుక్కూడా ఎలా ఫీంకరిస్తూ కంచె పక్కన తారట్లాడుతున్నదో వినబడటం లేదా?" అన్నాడు తలారి.

"వాటి సంగతి మేం చూసుకుంటాం. ఆట్రే వాగకుండా ముందు నువ్వు కంచె ద్వారం తెరుపు!" అన్నాడు ఖడ్గవర్మ చాలా కోపంగా.

"అలాగే తెరుస్తాను. రాత్రివేళ అరణ్యం లోకి పోవటం ఎంత ప్రమాదమో చెప్పినా మీకు నమ్మకం కలగటం లేదు," అంటూ తలారి కంచె ద్వారం కేసి బయలుదేరాడు.

చందమామ

ఖడ్గవర్మ, జీవదత్తుడూ అతడి వెనకగా నడిచారు.

తలారి ద్వారం దాకా పోయి, దాన్ని కట్టిపున్న తాళ్ళను విప్పబోయినవాడల్లా ఆగి, "బాబూ! ఇది నా ప్రాణం మీదికి తెస్తుంది. మీరు పారిపోయేందుకు నేను సహాయ పడ్డానని గ్రామాధికారి నన్ను కొరతవేయించు తాడు. ఒక పని చెయ్యండి. ఈ తలగుడ్డతో నా చేతులూ, కాళ్ళూకట్టి, మీ కత్తితో యీ తాళ్ళను సరికి పారిపొండి. అప్పుడు నామీద ఎవరికీ అనుమానం రాదు," అన్నాడు బతి మాలుతున్నట్టు.

తలారి మాటలు జీవదత్తుడికి నచ్చినై. అతడు చెప్పింది నిజం. నిర్దోషిని ఎందుకు

చిక్కులపాలు చేయాలి? ఖడ్గవర్మ కూడా యిందుకు సరే నన్నాడు. వెంటనే వాళ్ళిద్దరూ తలారిని చెట్టు దగ్గరకు తీసుకుపోయి, వాడి తలగుడ్డ చించి కాళ్ళూ చేతులూ కట్టి, నోటి మీదుగా ఒక గుడ్డ ముక్కును పోనిచ్చి, తల వెనక దాన్ని ముడివేయబోయారు.

అప్పటివరకూ మౌనంగా పూరుకున్న తలారి, హఠాత్తుగా ఏదో ఆలోచన వచ్చిన వాడిలా, "బాబూ, అగండి. నా కాళ్ళూ చేతులూ కట్టి, నన్నీ చెట్టు కింద పదిలి పోయారో, మీరు తెరిచిన కంచె ద్వారం నుంచి ఏ క్యూరమృగమో లోపలికి వచ్చి నన్ను తినేస్తుంది. దయవుంచి, నన్ను, యీ చెట్టు కొమ్మల్లో పెట్టిపొండి," అన్నాడు ఏడ్పు గొంతుతో.

"ఈ అనుమానం మాకు రాలేదు సుమా! అన్యాయంగా ఏ అడవిజంతువుకో ఆహారం అయిపోయి వుండేవాడివి!" అన్నాడు జీవదత్తుడు.

ఆ తరవాత గబగబా ఖడ్గ, జీవదత్తులు తలారి కాళ్ళూ చేతులూ కట్టి, అతణ్ణి

అక్కడ వున్న చాపలో చుట్టి, చెట్టు కొమ్మల్లో పెట్టారు. తలారి తన నోటికి అడ్డంగా గుడ్డ బిగుసుకునే ముందు, "బాబూ, జాగర్ర! ఆ ఏనుగేదో పగబట్టి నట్టు కంచె ద్వారం దాపుల్నే తిరుగు తున్నది!" అన్నాడు.

ఖడ్గవర్మ నవ్వుతూ, "కంచెనేకాక, దాని ద్వారాన్ని కూడా పసికట్టి తిరుగుతున్న దంటే, అది మామూలు ఏనుగైవుండదు— ఏనుగు రూపం దాల్చిన ఏ మాంత్రికుడో అయిందాలి! సరే, దాని సంగతేదో మేం తెలుస్తారే," అన్నాడు.

ఖడ్గ జీవదత్తులు నిశ్శబ్దంగా కంచెద్వారం కేసి నడిచారు. తలారి చెప్పినదాంట్లో అతిశయోక్తి ఏమీలేదని యిద్దరికీ అర్థమైంది. ఏనుగొకటి కంచె అవతల చెట్ల కింద నిలబడి ఘీంకారాలు చేస్తున్నది. బహుశా, దాని పిల్లనేదో గ్రామస్తులు అరణ్యంలో పట్టుకుని గ్రామానికి తెచ్చివుంటారని ఖడ్గ జీవదత్తులు అనుకున్నారు.

—(ఇంకా వుంది)

రహస్య వృత్తి

పట్టువదలని విక్రమార్కుడు చెట్టు వద్దకు తిరిగి వెళ్ళి, చెట్టుపై నుంచి శవాన్ని దించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటి లాగే చొనంగా శ్మశానం కేసి నడవసాగాడు. అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు, "రాజా, నిన్ను చూస్తే ఎవరూ నీ గొప్పతనం తెలుసుకోలేరు. కొందరు హయగ్రీవుడి లాగా తమ గొప్పతనాన్ని రహస్యంగా దాచుకుంటారు. శ్రమ తెలియకుండా నీకు హయగ్రీవుడి వింత కథ చెబుతాను, విను," అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు:

ఒకానొక దేశంలో ఒక కాపుకు ముగ్గురు కొడుకు లుండేవాళ్ళు. పెద్దవాళ్ళిద్దరూ చురుకైనవాళ్ళు; కష్టపడి పని చేసి ఇంత సంపాదించుకోగలవాళ్ళు. మూడోవాడు హయగ్రీవుడు మందకొడిగా ఉండేవాడు. అతను సాధారణంగా అడవిలో తిరుగుతూ ఉండేవాడు, లేదా అస్తమానమూ ఇంట్లో ఒక మూల

బేతాళ కథలు

కూర్చునేవాడు; ఏ పనీ చేసేవాడు కాదు. చెయ్యటానికి అతనికి ఏ పనీ రాదు కూడానూ. అయినా హయగ్రీవుడు ఎంతో శ్రామ్యుడూ, మంచివాడూ కావటం చేత అతన్ని తల్లి దండ్రులూ, అన్నలూ అతని మానాన బతక నిచ్చేవారు. అతను మందమతి అని వాళ్ళ నమ్మకం.

అందుచేత, రాజుగారు ఏటా తన పుట్టిన రోజు ఉత్సవం జరిపినప్పుడు, తన అన్నలతో బాటు ఉత్సవం చూడబోతానని హయగ్రీవుడు అంటే, అతని తల్లి వద్దనేది. "నువ్వు నలుగురిలో తిరగనేర్చినవాడివి కాదు. నిన్ను చూసి అందరూ నవ్వుతారు. ఇంట్లోనే ఉండిపో, నాయినా!" అనేదామె.

"ఎప్పటికైనా ఆ ఉత్సవానికి వెళితే ఎవరికీ తెలియకుండానే వెళతాలే!" అనే వాడు హయగ్రీవుడు.

ఇలా ఉండగా రాజు ఒక వింత ప్రకటన చేశాడు. ఆయన తన కుమార్తెకు వివాహం చేయ నిశ్చయించి, ఆమెకు తగిన వరుణ్ణి నిర్ణయించటానికి ఒక పోటీ ఏర్పాటు చేశాడు. రాజకుమార్తె రాజభవనం రెండో అంతస్తు మీద ఉంటే, అంత ఎత్తు ఎగిరి ఆమెను చేరుకోగలవాడికి ఆమె నిచ్చి పెళ్ళి చేస్తారు.

ఈ చాటింపు వినగానే దేశంలో ఉన్న బ్రహ్మచారియువకు లందరూ పోటీకి తల పడ్డారు. కాని ఒక్కరు కూడా రాజకుమార్తె ఉన్న రెండో అంతస్తు మీదికి ఎగరలేక పోయారు. ఒకనాడు హయగ్రీవుడి అన్నలు కూడా పోటీలో పాల్గొనటానికి బయలు దేరారు. హయగ్రీవుడు వాళ్ళ వెంట ప్రయాణం చేసే ప్రయత్నం చెయ్యక, కర్ర ఒకటి పుచ్చుకుని అడవి కేసి వెళ్ళాడు.

అడవి అంచున ఒక పెద్ద పూపాద ఉన్నది. హయగ్రీవుడు తన కర్రతో మూడు సార్లు పాదను కొట్టేసరికి ఒక దేవత ప్రత్యక్షమయింది. ఈ దేవత అతనికి చాలా కాలంగా తెలిసినదే, కాని ఆ సంగతి ఎవ్వరికి తెలియదు.

"ఏం కావాలి?" అని దేవత హయగ్రీవుణ్ణి అడిగింది.

“వేగంగా పరిగెత్తే గుర్రమూ, వెండి దుస్తులూ, వెండి నాణాలూ కావాలి,” అన్నాడు హయగ్రీవుడు.

మరుక్షణమే అతను కోరినవి లభించాయి. అతను గుర్ర మెక్కి రాజభవనానికి వెళుతూ దారిలో తన అన్నలిద్దరినీ కలుసుకుని, “ఎక్కడికి ప్రయాణం?” అని అడిగాడు.

వాళ్ళు తమ తమ్ముణ్ణి గుర్తించక, “రాజభవనానికి,” అన్నారు.

“శుభం,” అంటూ హయగ్రీవుడు తన అన్నలకు చెరొక మూడు వెండి నాణాలూ ఇచ్చి, ముందుకు సాగాడు.

అతను రాజభవనం చేరేసరికి అక్కడ చేరినవారంతా అతని కేసి నోళ్ళు తెరుచుకుని చూశారు. అంత గొప్ప దుస్తులు ధరించిన వాణ్ణి వాళ్ళు అంతకు పూర్వం ఎన్నడూ చూడలేదు. మేడ మీది నుంచి రాజకుమార్తె కూడా అతన్ని ఎంతో ఆసక్తితో చూసింది.

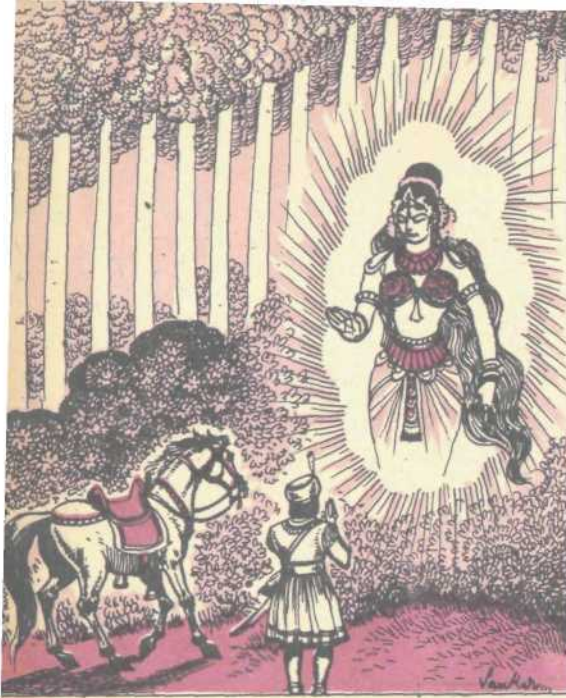
అతను గుర్రం దిగి ఒక్క ఎగురు ఎగిరాడు, కాని రెండో అంతస్తును చేరుకోలేక పోయాడు. తరవాత అతను ఎవరి కేసి చూడకుండా, తన గుర్రాన్ని ఎక్కి శరవేగంతో అక్కడి నుంచి వెళ్ళిపోయాడు. అతను తిరిగి పూపాదకు వచ్చి, దేవత తన కిచ్చినవి ఆమెకు తిరిగి ఇచ్చేసి, ఇంటికి

చేరుకున్నాడు. తరవాత చాలా సేపటికి అతని అన్నలు, “వాడెవడై ఉంటాడో!” అనుకుంటూ ఇంటికి చేరేసరికి, హయగ్రీవుడు మాటాపలుకూ లేకుండా ఒక మూల పడుకుని ఉన్నాడు.

మర్నాడు అన్నలు రాజభవనానికి బయలుదేరాక హయగ్రీవుడు అడవికి వెళ్ళి, దేవత నడిగి ఇంకా పెద్ద గుర్రమూ, బంగారు దుస్తులూ, బంగారు నాణాలూ తీసుకుని, దారిలో తన అన్నలను కలుసుకుని, వాళ్ళకు చెరొక పది బంగారు నాణాలూ ఇచ్చి, మాట్లాడకుండా ముందుకు సాగిపోయాడు.

ఈసారి అతను రెండో అంతస్తుకు ఎగిరాడుగాని అక్కడ నిలవక వెంటనే

కిందికి దూకి, తన గుర్రం ఎక్కి వెళ్ళి పోయాడు. అతను దేవత ఇచ్చినవి దేవతకు తిరిగి ఇచ్చి, ఇల్లు చేరుకుని ఒక మూల పడుకున్నాడు.

అతని అన్నలు చాలా సేపటికి ఇంటికి తిరిగి వచ్చి, తమ తల్లితో తాము చూసిన దంతా ఉత్సాహంగా చెప్పారు.

ఈలోపల రాజు, పందెంలో గెలిచినవాడు పరారీ అయినందుకు చాలా ఆగ్రహం చెంది, అతన్ని పట్టుకున్నవాడికి అంతులేని ధనం ఇస్తానని చాటింపు వేయించాడు.

“అతను మాకు చాలా ఉపకారమే చేశాడు. అయినా రేపు అతను కలిసినప్పుడతన్ని పట్టుకుని రాజుగారికి అప్పగించి,

బహుమానం పుచ్చుకుంటాం,” అన్నారు హయగ్రీవుడి అన్నలు తమ తల్లితో.

“వాడు అంత సులువుగా దొరకడేమో?” అన్నాడు హయగ్రీవుడు.

“నీ కనలేమీ తెలీదు. నువ్వు నేరు మూసుకో,” అని అన్నలు అతన్ని మందలించారు.

మర్నాడు చాలా పెందలాడే అన్నలు రాజభవనానికి బయలుదేరారు. ఆ రోజు హయగ్రీవుడు కూడా పెందలాడే లేవటం చూసి తల్లి ఆశ్చర్యపడింది.

“ఏమీ లేదమ్మా, అడవికి పోయి కట్టెలు తెద్దామనుకుంటున్నాను,” అన్నాడు హయగ్రీవుడు. అతను అడవికి వెళ్ళిన మాట నిజమేగాని, కట్టెల కోసం కాదు. ఈసారి అతను దేవత నడిగి రత్నాలంకారాలు గల గుర్రాన్ని, దుస్తులనూ, ఒక రత్నాల సంచిని పుచ్చుకున్నాడు.

అతను తన అన్నలను కలుసుకోగానే వాళ్ళు, “దొరికావురా, దొంగ! రాజుగారి దగ్గరికి పద!” అంటూ అతన్ని గుర్రం మీది నుంచి కిందికి లాగబోయారు. హయగ్రీవుడు ఇద్దరినీ చెరోగ కాలితోనూ గట్టిగా తన్ని పడేసి, “మీరు వట్టి మూఢులు! అయితే నాకు మాత్రం మూఢులంటే మీలాగా కోపం లేదు, జాలి!” అని, రెండు గుప్పెళ్ళు రత్నాలు వారిమీద విసరికొట్టి, “ఇదుగో, మీ

బహుమానం," అని ఆమె తన వేగంగా ముందుకు సాగాడు.

అతను రాజధాని చేరగానే అక్కడి రాజ భటులూ, సైనికులూ అతన్ని చుట్టుముట్టి పట్టుకోబోయారు. కాని అతను లాఘవంగా వారికి అందకుండా తప్పించుకుని, రాజ కుమార్తె ఉన్న భవనం వద్దకు వచ్చి, ఒక్క గంతుతో రెండో అంతస్తు చేరాడు.

రాజకుమార్తె అతన్ని చూసి, "నీ కిష్టం లేకపోతే నన్ను పెళ్ళాడమని నిర్బంధించను. కాని నా జ్ఞాపకార్థం ఈ ఉంగరం ఉంచుకో," అంటూ అతని చేతివేలికి తన ఉంగరం తొడిగింది.

అతను కిందికి దూకినప్పుడు పట్టుకుందామని రాజభటులు కింద నిలబడ్డారు. కాని

అతను వారిని దాటి తన గుర్రం మీదికి సూట్లా దూకి, అతి వేగంగా వెళ్ళిపోయాడు. కొద్ది నిమిషాలకల్లా అతను పూపాద చేరుకుని, దేవతకు ఆమె ఇచ్చినవి తిరిగి ఇచ్చి, ఇంటికి వెళ్ళి ఒక మూల పడుకున్నాడు.

అన్నలు ఇంటికి తిరిగి వస్తూ, "మన మొద్దు వెధవ అన్నంతా అయింది. మేమూ రాజకుమారుణ్ణి పట్టలేకపోయాం. అయినా అతను మాకేమిచ్చాడో చూడు!" అంటూ రత్నాలు తీసి తల్లికి చూపించారు. వాటితో తమ జీవితాలు సుఖంగా వెళ్ళిపోతాయని తల్లి సంతోషించింది.

రాజకుమార్తెను గెలుచుకున్నవాడు కనపడకుండా పోవటం చూసి రాజు చాలా కలవరపడ్డాడు. ఆయన తన రాజ్యంలో ఉన్న

కులీనుల నందరినీ విందుకు ఆహ్వానించాడు. కాని వచ్చిన వారిలో రాజకుమార్తె తన వరుణ్ణి గుర్తించ లేదు. ఒక వేళ ఆ వరుడు కులీనుడు కాడేమోనని, రాజు సామాన్య జనులకూ, బీదసాదలకూ కూడా విందులు ఏర్పాటు చేశాడు. అందు వల్ల కూడా ఫలితం లేకపోయింది.

తరవాత రాజు తన కుమార్తె ఉంగరం ఎవరి చేతన ఉన్నదో గాలించి చూడమని భటులను పంపాడు. వాళ్ళు హయగ్రీవుడి ఇంటికి వచ్చి, అతని వేలిన ఉంగరం చూసి, రాజుగారి వద్దకు పట్టుకు పోయారు.

ఈ చింకిబట్టలు ధరించిన కాపు కొడుకే అంత శక్తి సామర్థ్యాలు చూపాడంటే రాజుకు

సమ్మతకర్మం కాలేదు. కాని వరుడు అతనే గనక, అతనికి మంచి బట్టలు కట్టబెట్టి, రాజకుమార్తె నిచ్చి పెళ్ళి చేశారు.

ఈ వివాహం జరిగిన కొద్ది రోజులకే రాజుకు యుద్ధం సంప్రాప్తమయింది. రాజు తన ఇద్దరు కొడుకులనూ, అల్లుడైన హయగ్రీవుణ్ణి యుద్ధానికి బయలుదేరమన్నాడు. హయగ్రీవుడు అందరికన్న ముందు బయలుదేరి, ఒక కొలను ఒడ్డున ఆగి, అక్కడ కప్పలతో ఆడుకోసాగాడు.

మరికొంతసేపటికి రాజకుమారులు సైన్యాలతో సహా అటుగా వచ్చి, తమ బావమరిది చిన్న పిల్లవాడిలాగా ఆడుకుంటూ ఉండటం చూసి చీదరించుకుని, యుద్ధరంగానికి సాగి పోయారు. సైన్యం కనుమాటు కాగానే హయగ్రీవుడు తన గుర్రంమీద పూపాదను చేరుకుని, ఒక ఉత్తమాశ్వాన్ని, ఎంత పెద్ద సేననైనా జయించ దగిన ఖడ్గాన్ని దేవత నుంచి పుచ్చుకుని, వాయువేగంతో వెళ్ళి తన బావమరుదులను కలుసుకున్నాడు.

వాళ్ళు అతన్ని గుర్తించ లేదు. అతను వాళ్ళను, “మీ రెక్కడికి పోతున్నారు?” అని అడిగాడు.

“యుద్ధానికి,” అన్నారు వాళ్ళు.

“నేనూ అక్కడికే. పోదాం పదండి!” అంటూ హయగ్రీవుడు వాళ్ళవెంట యుద్ధరంగానికి వెళ్ళాడు. యుద్ధభూమి చేరు

తూనే అతను శత్రుసైన్యంలో జొరపడి, ఎడాపెడా శత్రువులను వధించసాగాడు. సాయంకాలం దాకా యుద్ధం జరిగింది. జయాపజయాలు తేలలేదు.

రాజకుమారులు ఇంటికి వచ్చి, ఆ వీరుణ్ణి గురించి, కప్పలతో అడుకుంటూన్న తమ బావమరిదిని గురించి చెప్పారు.

ఇంతలో హయగ్రీవుడు వచ్చాడు. రాజు అతన్ని చూసి పట్టరాని అగ్రహంతో, “నువు నాకు తీరని అపకీర్తి తెచ్చావు. నా కుమార్తె పిరికివాణ్ణి పెళ్ళాడింది!” అన్నాడు.

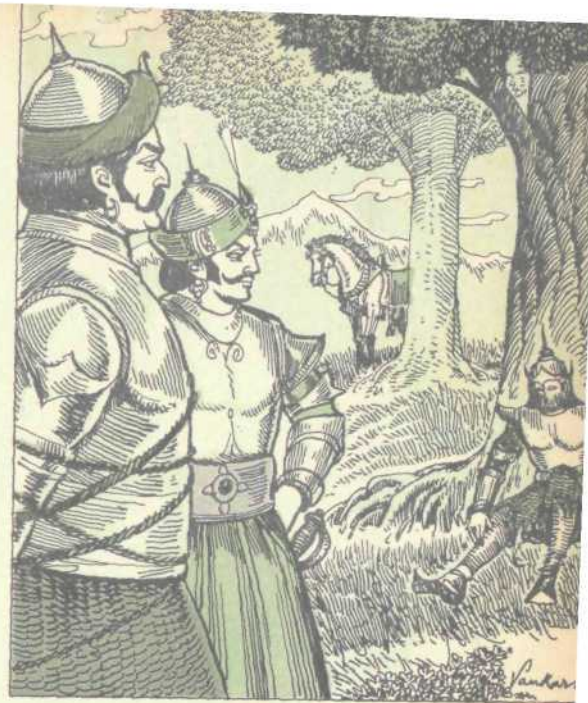
మర్నాడు యుద్ధభూమికి రాజు స్వయం గానే సైన్యాలను నడిపించుకు వెళ్ళాడు. ఆయన తన వెంట హయగ్రీవుణ్ణి కూడా రమ్మన్నాడు. కాని హయగ్రీవుడు మధ్య దారిలో గుర్రాన్ని వెనక్కు తిప్పి అతి వేగంగా వెళ్ళిపోయాడు.

“పిరికిపంద! వీణ్ణి రాజభవనంలో మరి అడుగు పెట్టనివ్వను,” అనుకున్నాడు రాజు.

రాజుగారు యుద్ధ రంగాన్ని చేరే లోపల యుద్ధం ముగిసిపోయింది. శత్రుసైన్యాలు చిందరవందర అయి ఉన్నాయి. శత్రురాజు బంది అయి ఉన్నాడు.

“ఏం జరిగింది?” అని రాజు శత్రు రాజును అడిగాడు.

“మీ యోధుడు ఒక్కడే నా సేన సంతటిని నాశనం చేశాడు. అత నెవడోగాని

వెయ్యిమంది రాక్షసుల పెట్టుగా ఉన్నాడు,” అన్నాడు శత్రురాజు.

“అత నెక్కడ?” అని రాజు అడిగాడు.

“గాయపడి ఆ చెట్టు కింద ఉన్నాడు,” అన్నాడు శత్రురాజు.

రాజు ఆ యోధుడి వద్దకు వెళ్ళి చూశాడు. శిరస్త్రాణం ధరించి ఉండటంచేత యోధుడి ముఖం రాజుకు కనిపించలేదు. ఆ యోధుడి తొడమీద పెద్ద గాయమై రక్తం కారుతున్నది.

రాజు తన జరీ బట్ట చించి ఆ యోధుడికి కట్టు కట్టించి, “నువు ఎవరు, నాయనా?” అని అడిగాడు.

“నేను నేనే!” అన్నాడు హయగ్రీవుడు. అతను లేచి తన గుర్రం ఎక్కి బయలుదేరి,

కొంతసేపటికి తన మామూలు దుస్తులతో రాజభవనం చేరి, గాయం బాధ పెడు తూండటంవల్ల తన గదిలో పడుకున్నాడు.

రాజు ఇంటికి రాగానే ఆయన కొడుకులు, "హయగ్రీవుడి గాయానికి నీ బట్టతో కట్టు కట్టావా ఏమిటి?" అని అడిగారు.

రాజు ఈ మాటకు అశ్చర్యపోయి తన అల్లుడున్న చోటికి వెళ్ళి, అతని గాయాని కున్న కట్టు చూసి, "ఆ యోధుడివి నువా, నాయనా? ఆ సంగతి అప్పుడే చెప్పావు కావే?" అన్నాడు.

"నేను నేనేనని చెప్పాను కద!" అన్నాడు హయగ్రీవుడు.

ఆ తరువాత రాజు తనకు గొప్ప అల్లుడు దొరికినందుకు ఎంతో గర్వపడ్డాడు.

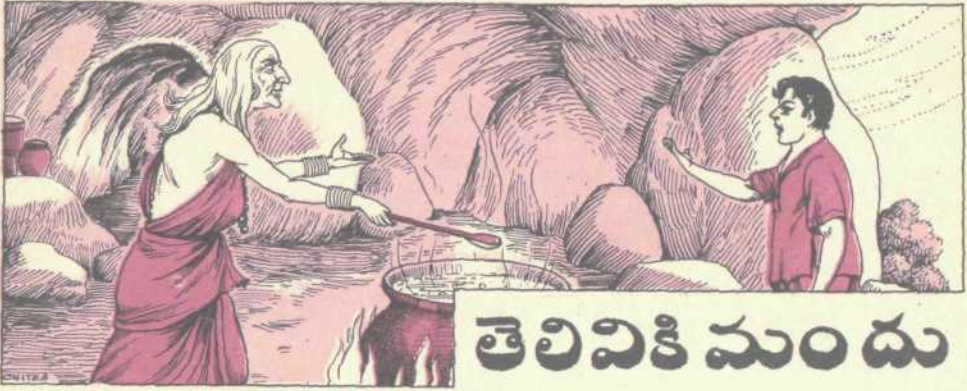
బేతాళుడి కథ చెప్పి, "రాజా, హయగ్రీవుడు తన గొప్ప తనాన్ని దాచి ఉంచటానికి కారణమేమిటి? అణకువ చేతనా? రాజుకు అకస్మాత్తుగా కనువిప్పు కలిగించి అశ్చర్య సంభ్రమాలు కలిగించాలనా? ఈ అనుమానానికి సమాధానం తెలిసి

కూడా చెప్పకపోయావో నీ తల పగిలి పోతుంది," అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్కుడు, "హయగ్రీవుడు గొప్ప వివేకం గలవాడు. దుస్తులను బట్టి, బాహ్యశక్తులను బట్టి మనిషి వాస్తవతత్వం మారదు. అతను మంచి దుస్తులు వేసుకున్నప్పుడు రాజకుమారుడని అందరూ అనుకున్నారు. రాజు అతన్ని ఒకసారి పిరికి వాడనీ, మరొకసారి మహా యోధుడనీ అనుకున్నాడు. ఇది భ్రమ. అతను రాజకుమారైన దేవత సహాయంతోనే గలిచాడు. అందుకే అతను ఆమెను పెళ్ళాడే ప్రయత్నం చెయ్యలేదు. దేవత సహాయంతోనే అతను శత్రువులను ఒంటరిగా జయించాడు. అదీ అతని ప్రతాపం కాదు. కీర్తి ప్రతిష్ఠలు సంపాదించుకునే పనులు చేసి కూడా, 'నేను నేనే' అన్న సంగతి మరిచిపోని హయగ్రీవుడు మహజ్ఞాని అనవచ్చు," అన్నాడు.

రాజుకి విధంగా మౌనభంగం కలగగానే బేతాళుడు శపంతో సహా మాయమై తిరిగి చెట్టెక్కాడు. (కల్పితం)

తెలివికి మండు

ఒక గ్రామంలో ఒక తెలివితక్కువ వాడుండే వాడు. వాడి తెలివితక్కువ చూసి అందరూ నవ్వేవాళ్ళు. అందరి చేతా "దద్దమ్మ" అని పిలిపించుకోవటం వాడికి బాధగా ఉండేది. "కొండ మీది ఎరుకలసాని దగ్గర తెలివికి మండు తెచ్చుకోరా, దద్దమ్మా," అని కొందరు వాణ్ణి హేళన చేశారు.

కొండ మీది ఎరుకలసాని రకరకాల మండు లిస్తుందనీ, మంత్రాలు వేస్తుందనీ వాడికి తెలుసు. అందుచేత వాడు వాళ్ళ అమ్మను, "అమ్మా, కొండ మీది ఎరుకల సాని దగ్గరికి పోయి తెలివికి మండు తెచ్చుకోనా?" అని అడిగాడు.

"అలాగే తెచ్చుకోరా, బాబూ. అయితే ఆ ఎరుకలసాని చాలా గడుసు మనిషిట. ఆ మనిషితో పిచ్చిపిచ్చిగా మాట్లాడక, మర్యాదగా మాట్లాడి పనిపూర్తి చేసుకురా," అన్నది వాడి తల్లి.

వాడు కొండ ఎక్కి ఎరుకలసాని దగ్గరికి వెళ్ళాడు. ఆమె కుండ కింద మంట వేసి, కుండను కలియబెడుతున్నది.

"అంతా కులాసాయే నా, ఎరుకల సానీ?" అన్నాడు "దద్దమ్మ."

"కులాసాయే," అన్నది ఎరుకలసాని.

"దద్దమ్మ" ఆకాశం కేసి చూసి, "వాన రావచ్చు," అన్నాడు.

"రావచ్చు," అన్నది ఎరుకలసాని.

"రా క నూ పోవ చ్చు," అన్నాడు "దద్దమ్మ."

"అదీ నిజమే," అన్నది ఎరుకలసాని.

తరవాత ఇంకే మనాలో "దద్దమ్మ"కు తట్టలేదు. "కుకల ప్రశ్నలు అపోయాయి గనక, తెలివికి మందేమన్నా ఉంటే ఇస్తావా?" అన్నాడు వాడు.

"ఏ రకమైన తెలివి? రాజుల తెలివీ, సైనికుల తెలివీ, పండితుల తెలివీ—ఇలాంటి

తెలివికి నా దగ్గర మందు లేదు," అన్నది ఎరుకలసాని.

"మామూలుగా అందరికీ పనికివచ్చే తెలివికి మందిస్తే చాలు," అన్నాడు వాడు.

"అలాగయితే నేను సహాయపడగల నేమో. కాని, ముందు నువ్వు ఒక పని చేయాలి," అన్నది ఎరుకలసాని.

"ఏమిటది?" అని వాడు అడిగాడు.

"ప్రపంచంలో నీకు అన్నిటికన్నా ఇష్టమైనది తీసుకురా. నేను నీకు తెలివి మందు దొరికే మార్గం చెబుతాను," అన్నది ఎరుకలసాని.

"అది నా కెలా తెలుస్తుంది?" అన్నాడు వాడు తెల్లబోతూ.

"నాకు మాత్రం ఎలా తెలుస్తుంది? నువ్వు నీకు ఎక్కువ ఇష్టమైనది తెచ్చినాక నేను నిన్నొక ప్రశ్న వేస్తాను. దానికి నువ్వు సమాధానం చెప్పు. నీ సమాధానాన్ని బట్టి నువ్వు నీ కిష్టమైనది తెచ్చావే, లేదో నేను తెలుసుకుంటాను," అన్నది ఎరుకలసాని.

"దద్దమ్మ" ఇంటికి పోయి తన తల్లితో జరిగిన దంతా చెప్పాడు.

"ఆ ఎరుకలసాని చెప్పినట్టే చెయ్యి, నాయనా. నువ్వు కూడా అందరి లాగే ఉండవచ్చు," అన్నది తల్లి.

"నా కన్నీటికన్న కోడికూర ఇష్టం. అందుకని ఎరుకలసాని దగ్గరికి కోడిని తీసుకుపోతాను," అనుకున్నాడు వాడు.

వాడు మర్నాడు ఎరుకలసానిని చూడబోయి, "నాకు అన్నిటికన్నా ఇష్టమైనది తెచ్చాను," అన్నాడు, కోడిని చూపి.

"ఇంతకన్న ఇష్టమైన దేదీ లేదా నీకు? అలా అయితే ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పు: కాళ్ళు లేకుండా పరిగెత్తే దేది?" అన్నది ఎరుకలసాని.

"దద్దమ్మ" బుర్ర గోక్కున్నాడు. ఎంత ఆలోచించినా వాడికి సమాధానం తట్టలేదు.

"సమాధానం చెప్పలేకపోయావు. నువ్వు తెచ్చినది సరిఅయిన వస్తువు కాదు. ఇవాళ నీకు తెలివి మందు లేదు. వెళ్ళిపో," అన్నది ఎరుకలసాని.

“దద్దమ్మ” నిస్సృహతో ఇంటికి తిరిగి వచ్చాడు. తల్లిని చూడగానే వాడు నెత్తి బాదుకుని, “తప్పు చేశానమ్మా. నాకు ప్రపంచంలో నీ కన్న ఇష్టమైన దేదీ లేదు. నిన్ను తీసుకుపోవలసింది. రేపు ఎరుకల సాని దగ్గరికి నాతో నువు రా,” అన్నాడు.

మర్నాడు తల్లికొడుకు లిద్దరూ ఎరుకల సాని వద్దకు వెళ్ళారు.

“ఎరుకలసాని, ఇవాళ నేను నిజంగా నా కిష్టమైనది తెచ్చాను. ఇదిగో మా అమ్మ!” అన్నాడు వాడు.

“అదేదో ఇప్పుడే చూస్తాను. ఈ ప్రశ్నకు బదులు చెప్పు: బంగారం కాకపోయినా పచ్చగా ఉండి ప్రకాశించే దేదీ?” అన్నది ఎరుకలసాని.

“దద్దమ్మ” మళ్ళీ బుర్ర గోక్కుంటూ ఎంతో ఆలోచించాడు; కాని ఆ ప్రశ్నకు జవాబు తట్టలేదు.

“చూశావా? నువు ఈసారి కూడా నీ కెక్కువ ఇష్టమైనది తీసుకురాలేదు. నువు చూడబోతే నే ననుకున్న దాని కన్న కూడా తెలివితక్కువ వాడివిగా కనబడుతున్నావు. నీకు తెలివిమందు నిజంగా అవసరమే,” అన్నది ఎరుకలసాని.

“అదే మరి!” అంటూ వాడు తన తల్లిని వెంట బెట్టుకుని కొండ దిగి రాసాగాడు.

తల్లి కొడుకులు కొండ దిగి వస్తూండగా వాళ్ళకు దారిలో ఒక పిల్ల ఎదురయింది.

“ఏం, దద్దమ్మా? ఎందుకు మొహం వేళ్ళాడ వేసుకుని ఉన్నావు?” అని అడిగిం

దాపిల్ల. "దద్దమ్మ" ఆ పిల్లకు జరిగినదంతా చెప్పాడు.

"ఎంత అన్యాయం! నీకు సహాయం చేసే వాళ్ళెవరూ లేరా?" అని ఆ పిల్ల అడిగింది.

"ఎవరూ లేరు," అంటూ వాడు మూలీగాడు.

"అయితే, నేను సహాయం చేస్తాను. నిన్ను పెళ్ళి చేసుకుని, కని పెట్టి ఉంటాను," అన్నదామె.

"అలా అయితే పెళ్ళి చేసుకుందాం పట్టు," అన్నాడు 'దద్దమ్మ'.

ఇద్దరూ పెళ్ళి చేసుకున్నారు. 'దద్దమ్మ' పెళ్ళాం ఇల్లు చక్కబెట్టి, వంట చేసి, సంసారం సాగించింది.

"దద్దమ్మ" పరమానందభరితుడై ఒక నాడు, "పెళ్ళామా, ఈ లోకంలో నా కందరి కంటే కూడా నువ్వంటేనే ఇష్టం. కొండ మీది ఎరుకలసాని దగ్గిరికి పోదాం పద. తెలివికి మందిస్తుందేమో!" అన్నాడు తన భార్యతో. ఇద్దరూ కొండ మీదికి వెళ్ళారు.

"ఏం, ఎరుకలసాని? ప్రపంచంలో కెల్లా నా కెక్కువ ఇష్టమైన మనిషిని తెచ్చాను," అన్నాడు "దద్దమ్మ."

"సరే, కాళ్ళు లేకుండా పరిగెత్తే దేమిటి?" అని ఎరుకలసాని అడిగింది.

భార్య తన చెవిలో రహస్యంగా చెప్పిన మీదట, "నీరు!" అన్నాడు "దద్దమ్మ."

"బంగారం కాకపోయినా పచ్చగా ఉండి ప్రకాశించే దేమిటి?" అని ఎరుకలసాని మళ్ళీ అడిగింది.

భార్య రహస్యంగా చెప్పినాక, "సూర్యుడు!" అన్నాడు "దద్దమ్మ."

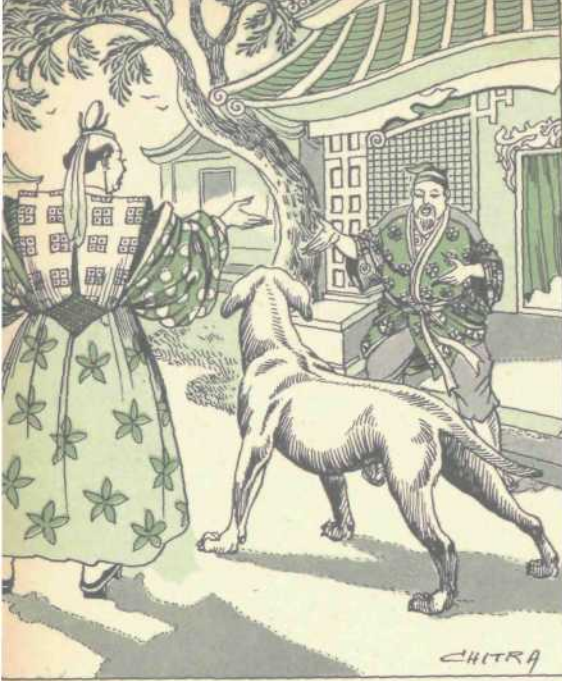
"ఇక నేం? తెలివికి మందు సంపాదించేవా!" అన్నది ఎరుకలసాని.

"వీడి? ఎక్కడున్నది?" అని ఆత్రంగా అడిగాడు "దద్దమ్మ."

"నీ భార్య తలకాయలో! మందమతికి మందేమిటంటే తెలివైన భార్యే. నీకు అదే దొరికింది. ఇక పద!" అన్నది ఎరుకలసాని.

భార్యాభర్తలిద్దరూ కొండ దిగి ఇంటికి వెళ్ళిపోయారు.

తరవాత ఆయన ఇంటియజమాని చూపిన కొండ మీదికి వెళ్ళాడు. అక్కడ పాడుబడిన గుడి ఒకటి ఉన్నది. గుడికి సమీపంలో ఒక బ్రహ్మాండమైన దేవదారు చెట్టున్నది. అందులో ఒక పెద్ద తొర్ర ఉన్నది. గురువు ఆ రాత్రి ఆ చెట్టు తొర్రలో దాగి కూర్చున్నాడు.

ఆ ర్థ రాత్రి వేళకు ఒక గుంపు గుడి ముందుకు వచ్చింది. ఆ గుంపుకు నాయకుడిలాగా కనిపిస్తున్న వాడొకడు తల ఎత్తి అటూ ఇటూ చూసి, "షిప్పెయ్ తరో రాలేదు గద?" అన్నాడు.

"ఇవాళ షిప్పెయ్ తరో వచ్చే రోజు కాదు," అన్నాడు మరొకడు.

తరవాత గుడి తలుపులు తెరుచుకుని గుంపంతా గుడి లోపలికి వెళ్ళింది. వాళ్ళు గుడిలోపల, "నగహమ నివాని షిప్పెయ్ తరో—షిప్పెయ్ తరోకి చెప్పెయ్యకండి," అంటూ పాట పాడటం గురువుకు స్పష్టంగా వినిపించింది. అదే పాట వాళ్ళు మళ్ళీ మళ్ళీ పాడటం విని గురువుకు ఒకటి స్పష్టమయింది. వాళ్ళు ఏ జాతి పిశాచాలైనప్పటికీ, వాళ్ళకు షిప్పెయ్ తరో అనే వాడంటే చెడ్డ భయం! ఆ పేరుగల వాడి చేతిలో వాళ్ళు ఓడిపోవచ్చు.

గురువు ఆ రాత్రి పిల్ల ఇంటికి తిరిగి వచ్చి, షిప్పెయ్ తరో అనే పేరుగలవాణ్ణి వెతకటానికి నగహమ అనే గ్రామానికి బయలుదేరి వెళ్ళాడు. అది మరొక ప్రాంతంలో ఉన్న ఒక బస్తీ. అక్కడ ఆయన ప్రతి ఇంటా, "షిప్పెయ్ తరో అనే వాడు మీకు తెలుసునా?" అని అడిగాడు. ఒక్కరు కూడా ఆ పేరు గలవాడి జాడ చెప్పలేకపోయారు. ఆయన నిస్పృహ చెంది ఒక వీధి పక్కన రాతిమీద కూర్చుని ఉండగా ఆయన దిక్కుగా ఒక పెద్ద కుక్క, దూడ ప్రమాణంలో ఉన్నది, వచ్చింది. దాని వెనకగా దాని యజమాని, "షిప్పెయ్ తరో," అని దాన్ని పిలుస్తూ వచ్చాడు.

గురువుకు ఎక్కడలేని ఉత్సాహమూ తిరిగి వచ్చింది. ఆయన కుక్క యజమా

నికి నరబలి వృత్తాంతం చెప్పి, “ఒక బాలిక ప్రాణాలు కాపాడటానికి మీ కుక్కను అరువిస్తారా?” అని అడిగాడు. కుక్క యజమాని అందుకు సంతోషంగా సమ్మతించాడు. ఆ కుక్కను వెంట బెట్టుకుని గురువు సాధ్యమైనంత శీఘ్రంగా కొండల ప్రాంతానికి బయలుదేరాడు.

ఇక్కడ కొండ గ్రామంలో బలి ఇచ్చే రోజు వచ్చింది. గురువు బాడ లేడు. బాలిక తల్లిదండ్రులు ఆమెను బలికి సిద్ధం చెయ్యక తప్పలేదు. ఆమెను ఉంచటానికి ఒక పాడుగుపాటి పెట్టె తెచ్చారు; ఆమెకు మృతి చిహ్నంగా తెల్ల బట్టలు కట్టి, పెట్టెలో పడుకో బెట్టారు.

మోసేవాళ్ళు కొండ మీదికి తీసుకుపోవటానికి పెట్టెను ఎత్తబోయే సమయంలో గురువు రొప్పతూ, పరిగెత్తుకుని కుక్కతో సహా వాళ్ళ దగ్గరకు వచ్చాడు.

శోకంతో మతిచెదిరి ఉన్న బాలికను పెట్టెలో నుంచి పైకి తీసి, ఆమెకు మారుగా గురువునూ, కుక్కనూ అందులో ఉంచి,

కొండ మీదికి చేర్చి, గుడి ముందు దించి, వెనక్కు తిరిగి చూడకుండా కొండ దిగి పోయారు మోసేవాళ్ళు.

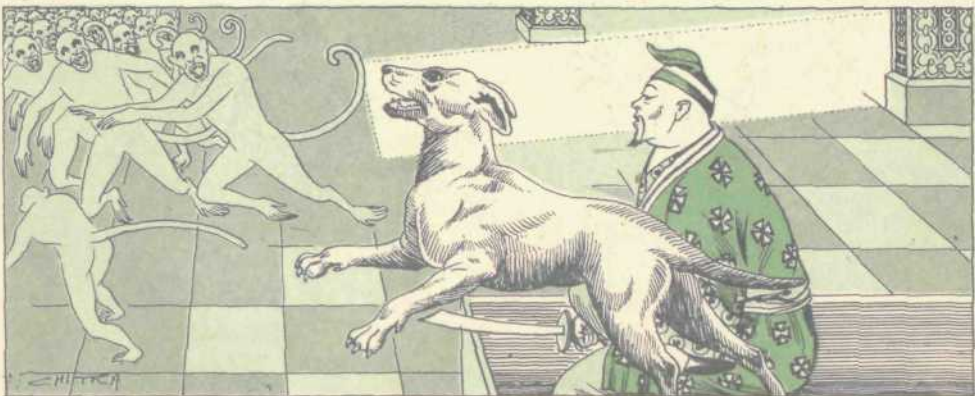
అర్థ రాత్రి సమయానికి పికాచాల గుంపు వచ్చింది. అందరూ, “షిప్పెయ్ తర్రోకి చెప్పెయ్యకండి,” అంటూ పెట్టె చుట్టూ చేరి పాడారు.

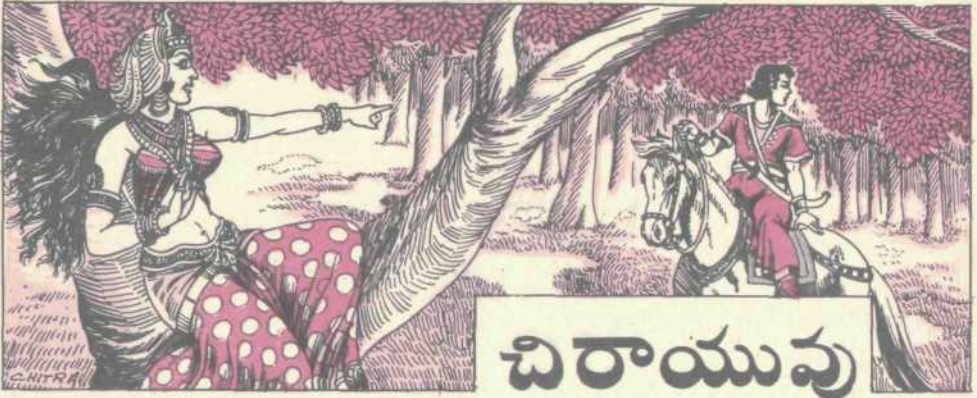
కొందరు పికాచాలు పెట్టెలో ఏముందో చూద్దామని, మూత ఎత్తారు.

మరుక్షణం కుక్క భీకరంగా మొరిగి బయటికి దూకి, పికాచాల మీద పడింది. గురువు కూడా బయటికి దూకి, అందిన పికాచాన్నల్లా కత్తితో నరికాడు.

మర్నాడు తెల్లవారింది. “ఈపాటికి దేవత గురువును భక్షించి ఉంటుంది,” అని గ్రామస్థులు అనుకున్నారు. వాళ్ళు కొండ ఎక్కి వచ్చి చూసేసరికి, గుడి చుట్టూ మర్కటాలలాటి ప్రాణుల శవాలు చిందర పందరగా పడి ఉన్నాయి.

అటుతరవాత ఆ గ్రామస్థులు నర బలులు మానేశారు.

చిరాయువు

ఒక చిన్న రాజుకు ముగ్గురు కొడుకులుండె వారు. వారిలో మూడోవాడు కుశలుడు. అతను ఒకనాడు తన తండ్రితో, “నాకు ఈ దేశంలో ఉండాలని లేదు. నాకు కొంత డబ్బూ, ఒక గుర్రమూ ఇచ్చినట్లయితే దేశసంచారం చేసి, ఎక్కడో ఒకచోట నాకు కావలసిన స్త్రీని వివాహం చేసుకుంటాను,” అన్నాడు.

రాజు ఇందుకు అభ్యంతరం చెప్పలేదు. కుశలుడు కొంత ధనం తీసుకుని, గుర్రం ఎక్కి నగరం నుంచి బయలుదేరాడు. నగర ప్రాకారం దాటగానే వనం ఉన్నది. ఆ వనంలో ఒకచోట గుర్తుగా తన డబ్బులో హెచ్చు భాగం పూడ్చిపెట్టి కుశలుడు ముందుకు సాగిపోయాడు.

అతను ఎన్నో పట్టణాలు చూశాడు, ఎన్నో దేశాలు దాటాడు, కాని అతనికి నచ్చిన కన్య ఎక్కడా కనిపించ లేదు. ఇలా ఎనిమి

దేళ్ళపాటు ప్రయాణం చేసి అతను పట్టల రాజ్యం చేరాడు.

పట్టలరాణి యౌవనంలో ఉండి చాలా అందంగా ఉన్నది. ఆమె అతన్ని చూసి, “ఏం పనిమీద పోతున్నావు?” అని అడిగింది.

“వార్ధక్యం లేని దేశంలో వధువును సంపాదించు కుందామని తిరుగుతున్నాను,” అన్నాడు కుశలుడు.

పట్టలరాణి నవ్వి, “ఈ దేశంలో ముసలి తనం లేదు,” అన్నది.

“ఎలా చెప్పగలవు?” అన్నాడు కుశలుడు.

“ఈ మహారాజ్యం చూశావా? ఇదంతా కొట్టేసినప్పుడు గాని ఈ దేశంలోకి ముసలి తనం అడుగుపెట్టదు,” అన్నది పట్టలరాణి.

“అలా అయితే నేనిక్కడ ఉండలేను. ఎప్పటికైనా ఈ చెట్లన్నీ కొట్టివెయ్యటం

జరిగి తీరుతుంది. అప్పుడు వార్తకర్త
ఈ దేశంలోకి అడుగు పెడుతుంది,"

చెప్పి కుశలుడు పక్షులరాణి వద్ద
పుచ్చుకుని ముందుకు సాగిపోయాడు.

అతను మరో ఎనిమిది సంవత్సరం
సంచారం చేసి ఒక కంచుకోటను కున్నాడు. అకోటలోనుంచి ఒక అందమైన
యువతివచ్చి కుశలుణ్ణి చూసి, "స్వాతం! నేను నీకోసం ఎన్నో విఠ్ఠుగా ఎదురు
చూస్తున్నాను," అన్నది.

ఆమె అతని గుర్రాన్ని తీసుకుపోయి
కొట్టంలో కట్టేసి, దానికి ఉలవలు పెట్టింది. కుశలుడు ఆ రాత్రి ఆమెకు అతిథిగా ఉండి,
తెల్లవారు జామునే లేచి, తన గుర్రానికి జీను తగిలించి, ప్రయాణమయ్యాడు.

ఆమె అతని ప్రయాణ సన్నాహం చూసి,
"ఇంత పెందరాళే గుర్రానికి జీను వేస్తున్నా
వేమిటి? ఎక్కడికి వెళ్ళిపోతున్నావు?"
అని అడిగింది.

"ముసలితనం లేనిచోటికి," అన్నాడు
కుశలుడు.

"అలా అయితే నువ్వు ఇక్కడే ఉండి
పోవచ్చు. ఇక్కడ ముసలితనం లేదు,"
అన్నదామె.

"ఎలా చెప్పగలవు?" అని కుశలుడు
ఆమెను అడిగాడు.

"ఆ కొండలు చూశావా? అవి అరిగి
పోయి, దుమ్ము ధూళిగా మారి నేలమట్టం
అయేదేశా ఇక్కడ ముసలితనం అడుగు
పెట్టదు," అన్నదామె.

“ఎప్పుడో ఒక నాటికి ఆ కొండలు అరిగి నేలమట్టంకాక పోవు. అప్పుడు ముసలితనం వచ్చి తీరుతుంది,” అని కుశలుడు ముందుకు సాగిపోయాడు.

వెళ్ళగా వెళ్ళగా అతనికి ఒక గుడిసె తగిలింది. కుశలుడు గుర్రం దిగి గుడిసెలో ప్రవేశించాడు. లోపల ఒక కుర్రవాడు కనిపించి, “ఏం కావాలి?” అని అడిగాడు.

“ముసలితనం లేని చోటుకోసం వెతుకుతున్నాను,” అన్నాడు కుశలుడు.

“ఇదే ఆ చోటు. నీకు కావలసిన చోటికే వచ్చావు. ఇక్కడ వార్ధక్యం అడుగు పెట్టలేదు,” అన్నాడు ఆ కుర్రవాడు.

“అయితే నువ్వెవరు?” అని కుశలుడు అడిగాడు.

“నేను గాలిని. నువ్వు మనుష్యప్రపంచం దాటి చాలా దూరం వచ్చేశావు,” అన్నాడు కుర్రవాడు.

“నువ్వు ఒప్పుకుంటే శాశ్వతంగా ఇక్కడే ఉండి పోతాను,” అన్నాడు కుశలుడు.

కుశలుడు అదే గుడిసెలో చాలా ఏళ్ళు జీవించాడు. అతని వయసు ఏ మాత్రమూ పెరగలేదు. అతను గుడిసె దాటి వెళ్ళలేదు. కాని గాలిమాత్రం రోజూ వెళ్ళి, ఎక్కడెక్కడో తిరిగి వస్తుండేవాడు.

అస్తమానఘా గుడిసెలో ఉండటం కుశలుడికి విసుగుపట్టింది. అతనిలో ఏదో ఆరాటం ఉన్నట్టు గమనించి గాలి కుశలుడితో, “కావాలంటే ఎటైనా తిరిగిరా. కాని ఈ సమీపంలో ఉన్న పశ్చాత్తాపంలోయలోకి

మాత్రం దిగకు. అది చూడటానికి ఎంతో అందంగా ఉండవచ్చు, అయినా అక్కడికి పోవటం నీకు మంచిది కాదు," అని హెచ్చరించి సంచారానికి బయలుదేరాడు.

ఈ మాట విన్నదే తడవుగా కుశలుడికి ఆలోచన చూడాలనిపించింది. తాను ఉన్న ఈ లోకంలో ముసలితనం లేదన్న మాట గాని ఇంకేమీ కూడా లేదు. అది చూడటానికి అందమైన చోటైనా కాదు. ఈ పశ్చాత్తాప లోయలో ఎన్ని వింతలైనా ఉండవచ్చు ననుకుని కుశలుడు అక్కడికే బయలుదేరాడు.

కాని పశ్చాత్తాపలోయలోకి అడుగు పెట్టగానే కుశలుడికి అంతులేని దుఃఖం ముంచుకొచ్చింది. అతను విపరీతంగా

ఏడ్చాడు. ఆ ఏడుపు వల్ల అతని మనస్సుకు కొంత ఆనందం కలిగింది. ఇంతకాలమూ లేని విచారాలన్నీ అతన్ని ఒక్క సారిగా ముసిరాయి. తన తల్లిదండ్రులనూ, అన్నలనూ వదిలేశాడు. ఇద్దరు అద్భుతసౌందర్య వతులను పెళ్ళాడే అవకాశం దొరికితే ఆ అవకాశం వినియోగించుకున్నాడు కాదు. తనది ఒంటరి జీవితమైపోయింది ! తన జీవితం మోడుబారిపోయింది.

ఒంటరి తనంతో బాధపడుతూ కుశలుడు గుడిసెకు తిరిగి వచ్చి గాలితో, "నే నింటికి వెళ్ళి మా వాళ్ళను చూడాలని ఉంది!" అని చెప్పాడు.

"నువ్వు వెళ్ళకు. వెళ్ళి ప్రయోజనం ఉండదు," అన్నాడు గాలి.

కాని కుశలుడు వినలేదు. అతను తన గుర్రం ఎక్కి తిరుగు ప్రయాణమయ్యాడు. అతను కంచుకోటను చేరుకునేసరికి అక్కడ ఒక నడివయసు స్త్రీ కనిపించి, "ఇప్పుడు వచ్చావా? కాని ఏం లాభం? ఇక్కడికి ముసలితనం వచ్చేస్తున్నది. ఆ కనబడే కొండలు చూడు, దాదాపు నేలమట్టమయ్యాయి," అన్నది.

"నిజమే. నేను ఇక్కడే ఉండిపోవలిసింది. అందు కిప్పుడు విచారిస్తున్నాను," అని కుశలు డామెవద్ద సెలవు పుచ్చుకుని, కొద్దిసేపటి కల్లా పట్టలరాణి ఉండేచోటికి

చేరాడు. అక్కడ ఉన్న అడవి అంతా పోయింది. ఒకటి రెండు చెట్లే మిగిలి ఉన్నాయి. పక్షులరాణి ఇప్పుడు నడి వయసులో ఉన్నది.

“ఇప్పుడు వచ్చావా? నువ్వు నీ యౌవనం కాపాడుకుని సుఖపడ్డావా?” అని అడిగింది దామె కుశలుణ్ణి.

“ఏమీ సుఖపడలేదు. అదే నా విచారం. నేను కూడా మానవమాత్రుణ్ణిగా జీవించి ఉండవలసింది,” అన్నాడు కుశలుడు.

అతను అక్కడినుంచి బయలుదేరి తన తండ్రి రాజ్యం చేసిన చోటికి చేరాడు. కాని అక్కడ నగరం లేదు, రాజభవనం లేదు; పొలాలు మాత్రం ఉన్నాయి.

అతను ఒక ముసలివాణ్ణి సమీపించి, “ఇక్కడ మా తండ్రిగారి రాజభవనం ఉండేది. ఏ మయిందో చెప్పగలవా?” అని అడిగాడు.

“ఎవరు మీ తండ్రి?” అని ముసలివాడు అడిగాడు.

కుశలుడు తన వంశం గురించి చెప్పాడు. ముసలివాడికి కోపం వచ్చింది.

“నువ్వు చెప్పే రాజవంశం గురించి మా ముత్తాత కూడా ఎన్నడూ చెప్పలేదు. ఎందుకు నాతో పరాచకాలాడుతున్నావు?” అన్నాడాయన.

“నేను నిజమే చెబుతున్నాను. ఇక్కడెక్కడో నేను పాతిపెట్టిన డబ్బుండాలి. అది చూస్తే నువ్వే నమ్ముతావు!” అంటూ కుశలుడు తాను డబ్బు పాతిపెట్టిన చోటు కోసం చాలాసేపు చుట్టుపక్కల వెతికి పట్టుకున్నాడు.

అతను గుంట తవ్వి తాను పాతిపెట్టిన డబ్బు తీసి బయట పడేశాడు. కాని అడబ్బుకు దిగువన వార్తక్యం కనిపెట్టుకుని ఉండి, “ఇప్పటికి దొరికావా?” అని కుశలుణ్ణి భూమిలోకి లాక్కుపోయింది.

గుంట బయట ఉన్న ముసలివాడు అడబ్బును పరీక్షించి, “ఇది ఈ యుగానిది కాదు,” అనుకుని గుంట కేసి చూసేసరికి, ఆ గుంట తవ్వి నాడి జాడలేదు.

“ప్రపంచంలో ఎన్ని విచిత్రాలు!” అనుకున్నాడా ముసలివాడు.

పాకప్రావీణ్యం

గౌతమీనగర రాజకుమారుడికి యుక్తవయసు వచ్చింది. అతను తాను పెళ్ళాడగోరిన రాజకుమార్తెను వెతుకుతూ దేశాల మీద బయలుదేరి, అనేక రాజకుమార్తెలను చూశాడు.

చూసిన ప్రతి రాజకుమార్తెనూ అతను, “నీకు ఏమేమి వంటకాలు వచ్చును?” అని అడిగేవాడు. వాళ్ళు చెప్పేవాళ్ళు. అతను తృప్తిపడక అక్కడి నుంచి వెళ్ళిపోయేవాడు.

అలాగే అతను పూర్ణిమానగరానికి వెళ్ళి అక్కడి రాజకుమార్తెను, “నీకు ఏమేమి వంటకాలు వచ్చును?” అని అడిగాడు.

“మీకు ఎవరిని ఏమి అడగాలో తెలియనట్టుంది. నేను మహారాణిని. ఇంతవరకు వంట చెయ్యలేదు. ఇక ముందు కూడ చెయ్యబోను,” అన్నది.

ఆ రాజకుమారుడు ఆమెను పెళ్ళాడటానికి అంగీకరించాడు.

—మారుపాక సంధ్యారాణి

బ్రహ్మరాక్షసి

ఒక గ్రామంలో పరమకిరాతకుడైన జమీందారు ఒకడు ఉండేవాడు. ఆ గ్రామానికి సమీపంలో ఒక అడవి ఉండేది. ఆ అడవి కుండా ప్రయాణించేవారిని తన మనుషుల చేత చంపించి, వాళ్ళ సొత్తు కాజేస్తూ ఉండేవాడు. ఆ అడవికుండా హెచ్చుధనంతో ప్రయాణం చేయటం ప్రాణాపాయంగా ఉండేది.

ఒక శాస్త్రవేత్త అయిన పండితుడు రాజుగారి నుంచి గొప్ప సన్మానం పొంది, జమీందారుండే గ్రామం మీదుగా, అడవి అవతలి ఉన్న తన స్వగ్రామానికి వెళుతున్నప్పుడు జమీందారు మనుషులు హఠాత్తుగా మీదపడి ఆయనను చంపి, ఆయన వద్ద ఉన్న ధనం కాజేశారు.

దొంగలు ఆయన శవాన్ని ఎక్కడో అడవిలోనే పాతెయ్యటం వల్ల ఆయన ఏమయినదీ ఎవరికీ తెలియలేదు.

కొంతకాలం గడిచింది. చనిపోయిన పండితుడి కొడుకు తన కొడుకును, పదేళ్ళ కుర్రవాణ్ణి, జమీందారు గ్రామంలో ఉన్న ఒక గురువు వద్దకు చదువుకునే టందుకు పంపాడు.

ఆ కుర్రవాడు అడవిదారిన నడుస్తూండగా ఒక ముసలి బ్రాహ్మడు కనిపించి, “నా వెంట రారా, బాబూ! నీకు సహాయం చేస్తాను,” అన్నాడు. కుర్రవాడు ఆ బ్రాహ్మణుడి వెంట చెట్ల మధ్యకు వెళ్ళాడు.

అక్కడ ఆ బ్రాహ్మణుడు ఒక గుంట నుంచి ఒక చెంబు తీసి కుర్రవాడికి ఇచ్చి, “దీని నిండా బంగారం ఉన్నది. దీన్ని భద్రంగా ఉంచుకో. నువ్వు అడవి దాటి గ్రామం చేరేసరికి చీకటి పడుతుంది. ఈ రాత్రికి జమీందారుగారిని పడుకునేటందుకు చోటు ఇయ్యమని అడుగు!” అని చెప్పి ఎటో వెళ్ళిపోయాడు.

కుర్రవాడు చెంబుకు కట్టిన వాసెనగుడ్డ విప్పి చూస్తే అందులో నిజంగానే బంగారపు నాణాలు ఉన్నాయి. తనకు అంత డబ్బు అడగకుండా ఇచ్చిన ఆ బ్రాహ్మణ్ణి గురించి, ప్రేమగా ఆలోచిస్తూ కుర్రవాడు తన దారిన బయలుదేరాడు.

వాడు గ్రామాన్ని చేరేసరికి చీకటిపడింది. బ్రాహ్మడు చెప్పిన ప్రకారం వాడు జమీందారు ఇల్లు కనుక్కుని వెళ్ళి, ఆ రాత్రికి తనకు పడుకునేటందుకు చోటు చూపించ మన్నాడు. జమీందారు అందుకు సమ్మతించాడు.

ఆ రాత్రి కుర్రవాడు నిద్రపోగానే జమీందారు అటుగా వచ్చి, కుర్రవాడి పక్కనే ఉన్న చెంబు ఎత్తి చూశాడు. బరువుగా ఉన్నది. దాని మూతికి కట్టి ఉన్న గుడ్డ విప్పి, లోపల ఉన్న బంగారం చూశాడు.

అంత చిన్న కుర్రవాడికి అంత బంగారం ఎక్కడ నుంచి వచ్చింది? వాడు దాన్ని ఏం చేసుకుంటాడు? వాడికి అది ఎవరిచ్చారు? ఈ విషయాలన్నీ విచారణ చేసే అధికారం జమీందారు కున్నది. కాని బంగారం గుట్టుచప్పడు కాకుండా తీసేసుకుంటే సరిపోయేదానికి బహిరంగ విచారణ దేనికి?

అందుచేత జమీందారు చెంబులో ఉన్న బంగారం తీసేసుకుని, చెంబుకు మళ్ళి

గుడ్డవాసెన కట్టి, వెళ్ళి పడుకుని నిశ్చింతగా నిద్రపోయాడు.

కుర్రవాడు మర్నాడు ఉదయం లేచి, వెళ్ళిపోదామని చెంబు తీసుకుంటే అది తేలికగా ఉన్నది. గుడ్డ విప్పి చూస్తే లోపల బంగారం లేదు. వాడు జమీందారు దగ్గరికి వెళ్ళి, "అయ్యా, నా చెంబు నిండా బంగారం ఉండాలి. దాన్ని ఎవరో దొంగిలించారు," అన్నాడు.

"నాకు దొంగతనం అంటగడతావురా? నే నెవరనుకున్నావు? నా మీద ఈ నింద మోపినందుకు నిన్ను ఉరితీస్తాను," అని జమీందారు తన భటుల చేత ఆ కుర్రవాణ్ణి ఒక కొట్లో పెట్టించాడు.

అలీబాబా నలభైదొంగలు

2

కొలింభార్య తాను చేసిన యుక్తి మొగుడికి చెప్పి, “చూస్తూ ఉరుకోవటానికి ఎంత మాత్రమూ వీలేదు. నువ్వు వెంటనే వెళ్ళి, ఆ దొర్బాగ్యుడికి బళ్ళకొద్ది బంగారం ఎక్కడ దొరికిందో గట్టిగా అడిగి బయట పెట్టించు!” అన్నది.

తన భార్య అన్న మాటలనుబట్టి తన తమ్ముడి కెక్కడో నిధి దొరికిందని కాసిం గ్రహించాడు. అయితే, తన తమ్ముడి దరిద్రం తీరిపోయింది గదా అని అతనికి సంతోషం కలగకపోగా, ఓర్పులేని తనంతో కడుపుఉబ్బరం పుట్టు కొచ్చింది. అందు చేత అతను, సంగతేమిటో తెలుసుకు వద్దామని హడావిడిగా తమ్ముడి ఇంటికి పరిగెత్తాడు.

అతను వెళ్ళేటప్పటికి తవ్వగేల ఇంకా అలీబాబా చేతిలోనే ఉన్నది. కాసిం అతన్ని చూస్తూనే ధాష్టికంగా, “ఏమిరా, గాడిద

లను తోలుకునేవాడా? మా దగ్గరే దాపరి కమా? చాటుగా బంగారాన్ని పాత్రలతో కొలుస్తూ పైకి గర్భదరిద్రుడిలా నటిస్తావా?” అని అడిగాడు.

ఈ మాటలకు అలీబాబా బాధపడి, తన అన్నా వదినెల ధనదాహం ఎరిగినవాడు కావటం చేత, “నువ్వనే దేమో నా కర్థం కావటంలేదు. ఇన్నాళ్ళూ మన మధ్య ఉన్న రక్తసంబంధాన్ని నువ్వు మరిచిపోయి మా మీద శీతకన్ను వేసినప్పటికీ, నువ్వు స్పష్టంగా మాట్లాడితే, నేను దాచకుండా నిజం చెబు తాను,” అన్నాడు.

“అప్రస్తుతంగా మాట్లాడకు. ఏమీ ఎరగ నట్టు నటించకు. నువ్వేం దాస్తున్నదీ నాకు తెలుసు,” అంటూ కాసిం తన తమ్ముడికిప్పు అంటి ఉన్న దీనారం చూపి, “ఇలాటివి ఎన్ని మానికలు దాచబెట్టావురా, దొంగ వెధవా? అదంతా ఎక్కడ దొంగిలించావు?”

లోపలికి వెళ్ళి, మంత్రం చదివి రాయిని మూసేశాడు. తనకు రానున్న ప్రమాదం తెలిసి ఉంటే అతను అలా చేసి ఉండడు.

లోపల వున్న బంగారమూ, రంగురంగుల రత్నాల రాసులూ చూస్తూంటే అతని కళ్ళు చెదిరిపోయాయి. అక్కడ ఉన్న దంతా తనది కావాలని అతని హృదయం ఆక్రోశించింది. అదంతా చేరవేయటానికి ఒక ఒంటెల మంద చాలదనీ, చాలా మందలు అవసరమనీ అతను తెలుసుకున్నాడు. ప్రస్తుతానికి అతను తన వెంట ఉన్న పది పెట్టెల లోనూ పట్టదగినన్ని సంచులను మాత్రమే నించుకున్నాడు. ఈ పని పూర్తి కాగానే అతను ద్వారం కేసి తిరిగి, “తెరుచుకో, జవా!” అన్నాడు.

ఆ దౌర్భాగ్యుడికి ఆ నిధులన్నీ చూసే సరికి భ్రమ కలిగి, అసలు మాట గుర్తు రాకుండా పోయింది. అందుచేత అతను, “తెరుచుకో, జవా!” అని మళ్ళీ మళ్ళీ అనసాగాడు. కాని రాయి తెరుచుకోలేదు. అందుచేత అతను ఇంకో ధాన్యం గింజ పేరు అన్నాడు.

అతను ఎన్ని పేర్లు పఠించినా రాయి మూసుకునే ఉన్నది. ఆ రాయి కేసి చూస్తూంటే అతనికి దడపుట్టుకొచ్చింది. అతను నువ్వు గింజ (నమ్ నమ్) పేరు తప్ప మిగిలిన పేర్లన్నీ అన్నాడు. ఎప్పటికో ఒకప్పటికి దేవుడు దుర్మార్గులను తీవ్రంగా శిక్షించటానికి వాళ్ళ మెదడుకు మైకం కలిగిస్తాడు.

అమె అందోళన చెంది, తన అహంకారం చంపుకుని అలీబాబా ఇంటికి వెళ్ళి, "మరిదీ, మీ అన్న అరణ్యానికి వెళ్ళి తిరిగి రాలేదు. వెంటనే వెళ్ళి ఆయన ఏమయినదీ కాస్త చూసి వస్తావా ఏమిటి?" అని ప్రాధేయ పడింది.

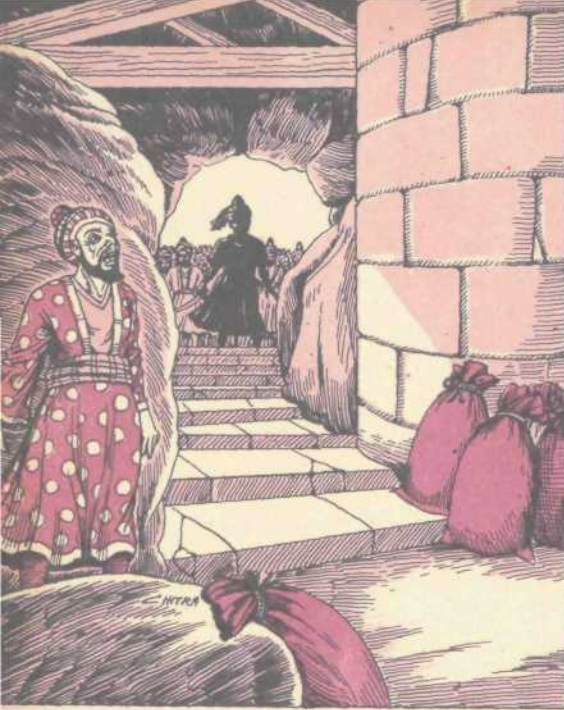
అలీబాబాది మెత్తని గుండె. అతను కూడా అన్నను గురించి అందోళన పడుతూ, "అన్నను అల్లా కాపాడుగాక! నేను వెంట వస్తానంటే విన్నాడు కాదు. అయినా నువ్వేమీ కంగారు పడకు, వదినా. ఒకవేళ అతను ఊరంతా మాటుమణిగాక వద్దామను కున్నాడో ఏమో!" అన్నాడు. తాను చీకటిలో బయలుదేరి ప్రయోజనం ఉండదనీ, తెల్లవారి బయలుదేరతాననీ, ఆ రాత్రి తన

వదినగారు తన ఇంట్లోనే పడుకోవలసిందనీ అన్నాడు అలీబాబా.

సూర్యోదయం అవుతుండగా అతను తన మూడు గాడిదలనూ తోలుకుని, అరణ్యంలో ఉన్న గుహకు వెళ్ళాడు. తన అన్న తెచ్చిన కంచరగాడిదలు కనిపించక పోవడంతో అతనికి అనుమానం కలిగింది; రాత్రి దగ్గర నెత్తురు మరకలు కనిపించేసరికి అతనికి నిజం తెలిసి పోయింది. వణుకుతున్న కంఠంతో అతను, "తెరుచుకో, సమ్సమ్!" అన్నాడు. రాయి తెరుచుకున్నది. లోపలికి అడుగు పెట్టి తన అన్న శరీరభాగాలను చూసేసరికి అతనికి కాళ్ళు వణికాయి,

అన్నకు కాస్తోక్తంగా ఉత్తరక్రియలు జరిగి తీరాలి గనక, అతను గుహ నుంచి

రాతిని తెరుచుకునేలాగు చెయ్యటం సాధ్యం కాక అతను, బయటపడటానికి మరేదైనా దారి ఉందేమోనని లోపల వెతక సాగాడు. ఎటు చూసినా అతనికి నున్నని పలుగురాయి గోడ కనిపించింది.

మిట్టమధ్యాహ్నం వేళ నలభైమంది దొంగలూ తమ గుహను చేరి, బయట కట్టేసి ఉన్న పది కంచరగాడిదలనూ, వాటి మీద ఉన్న ఖాళీ పెట్టెలనూ చూశారు. అందరూ కూడబలుక్కున్నట్టుగా కత్తులు దూసి, రాయి కేసి గుర్రాలను పరిగెత్తించి వచ్చారు. దొంగల నాయకుడు తన కత్తిని రాయి కేసి చాచి, "తెరుచుకో, సమ్సమ్," అన్నాడు. రాయి తెరుచుకున్నది.

కాసిం దొంగల కేకలూ, డెక్కల చప్పుడూ వింటూనే రాయి పక్కగా ఒక మూల నక్కి, రాయి తెరుచుకోగానే బయటికి ఉడాయంతా మనుకున్నాడు. కాని అతను దొంగలకు చిక్కిపోయాడు. అతన్ని దొంగలు తమ కత్తులతో రెప్పపాటులో ఆరు ఖండాలుగా నరికేశారు.

కాసిం జీవితం అలా ముగిసింది.

దొంగలు తమ కత్తులను తుడుచుకుని, లోపలికి వెళ్ళి, నిధులతో నింపి ఉన్న కాసిం సంచులను కుమ్మరించేశారు. అలీ బాబా తీసుకుపోయిన సొమ్ము వారు తెలుసుకోలేక పోయారు. జరిగినదాన్ని గురించి వాళ్ళు వితర్కించుకున్నారు గాని, వాళ్ళ కేమీ అంతుపట్టలేదు. వాళ్ళు దీర్ఘాలోచనకు అలవాటు పడ్డవాళ్ళు కాకపోవటం చేత, సమస్యలను అలాగే వదిలేసి, రాతిని ఎప్పటిలా మూసి కొత్త దోపిడీలు చెయ్యటానికి బయలుదేరి పోయారు.

కాసిం చావడం వాడే అయినప్పటికీ, అతని చావుకు అసలు కారణం దుర్మార్గు రాతైన అతని భార్య. ఆమె కొలపాత్రలో కొవ్వూ అంటించినందుకు ఫలితమే కాసిం ఆరు ఖండాలుగా తెగిపోవటం. తన భర్త నిధితో తిరిగి వస్తాడనుకుని ఆమె విందు భోజనం తయారుచేసి ఎదురు చూడసాగింది. చీకటి పడినా అతని జాడ లేకపోయేసరికి

రెండు పెద్ద సంచులు తెచ్చి, వాటిలో కాసిం శరీర భాగాల నుంచి, ఆ సంచులను తన గాడిదలలో ఒకదాని మీద వేసి, వాటి పైన ఆకులూ, కొమ్మలూ కప్పి, తన ప్రయాణం నిరర్థకం కాకుండా ఉండగలందులకు మిగిలిన రెండు గాడిదల మీదా దీనారాల సంచులు వేసి, వాటిని కూడా భద్రంగా కప్పి, గుహ ద్వారం మూసి, విచారంగా ఇంటికి తిరిగి వెళ్ళాడు.

అలీబాబా తన గాడిదలను తన ఇంటి ఆవరణలోకి తెచ్చి, సంచులు దించటానికి మర్చీనా అనే బానిసపిల్లను కేక వేశాడు. ఈ మర్చీనా పసిపిల్లగా ఉండగా అలీబాబా, అతని భార్య చేరదీసి, తమ పిల్లలను

పెంచినంత శ్రద్ధా సక్తులతో పెంచారు. ఆమె ఆ ఇంటనే పెరిగి యుక్తవయస్కురాలై, పదిమంది పెట్టుగా పని చేస్తూ, పెంపుడు తల్లికి చేదోడుగా ఉంటున్నది. ఆమె ఎంత సాధుస్వభావురాలో అంత యుక్తిపరురాలు; ఎంత గడ్డు సమస్య వచ్చినా తన బుద్ధి ఉపయోగించి ఇట్టే విడగొట్టేది.

అలీబాబా కేక విని మర్చీనా మిద్దె మీది నుంచి దిగి వచ్చింది.

“అమ్మా, మర్చీనా! ఇవాళ నీ తెలివి తేటలు చూపాలి,” అని అలీబాబా ఆమెతో తన అన్నకు జరిగినది చెప్పి, “అతని శరీర ఖండాలు మూడో గాడిదె మీద ఉన్నాయి. నేను వెళ్ళి మా వదినకు ఈ దారుణవార్త చెప్పి వస్తాను. ఈ లోపుగా నువు ఆలోచించి, అతను మామూలు చావు చచ్చినట్టు నాటకం ఆడి, అతన్ని పాతిపెట్టే ఉపాయం చూడు,” అన్నాడు.

మర్చీనా అలాగే చూస్తానన్నది. అలీబాబా మిద్దె మీదికి వెళ్ళాడు.

అతని ముఖం చూడగానే కాసిం భార్య ఏదో దారుణం జరిగిపోయిందని గ్రహించి, గట్టిగా ఏడ్చింది. ఆమె జుట్టు పీక్కుని అఘాయిత్యం చెయ్యబోతుండగా అలీబాబా జరిగినది పొడిమూటలలో గబగబా చెప్పి, “చూడు, వదినా. నా కిప్పుడు పుష్కలంగా

డబ్బున్నది. ఈ విషయంలో నీకు సహాయంగా ఉండటానికి నా సంపదలో నీ పంతు నీ కిస్తాను. నీకు అభ్యంతరం లేకపోతే ఈ ఇంట్లోనే ఉండవచ్చు. నా భార్య నిన్ను ఆక్కలాగా చూసుకుంటుంది. అందరమూ సుఖంగా జీవించవచ్చు,” అన్నాడు.

అలీబాబా మంచితనం గ్రహించి ఆమె తన దుస్వభావాన్ని మార్చుకుని, అతను చెప్పినట్టు చెయ్యటానికి ఒప్పుకున్నది. ఈ విధంగా అలీబాబా తన వదినెగారి ఏడుపులూ, రాగాలూ మానిపించి, మిద్దె దిగి మర్జీనా వద్దకు వచ్చాడు.

ఈ లోపల మర్జీనా ఉపాయం ఆలోచించటమూ, దాని ప్రకారం పని ప్రారంభించటమూ కూడా అయింది. ఆమె ఒక మందులమ్మేవాడి వద్దకు వెళ్ళి, అపాయకరమైన విషాలకు విరుగుడు ఇవ్వమని అడిగింది.

“మందు ఎవరికి?” అని అమ్మేవాడు అడిగాడు.

మర్జీనా నిట్టూర్చి, “అయ్యో, మా యజమాని అన్నగారిని ఎర్రనాగు కాటేసింది. ఆయన్ని మా యింటికి తెచ్చారు. ఎన్నో చేశాం. లాభం లేకపోయింది. ముఖం పచ్చబారి పోయింది. కళ్ళు కనపడవు. మాట పడిపోయింది. మనిషిలో చలనం లేదు. మీ మందు మీదే అన్ని ఆశలూ పెట్టుకుని

ఉన్నాం!” అని మందుతో ఇంటికి తిరిగి వచ్చింది.

ఆమె వేసిన ఎత్తును అలీబాబా చాలా మెచ్చుకున్నాడు.

మర్నాడు ఉదయం మర్జీనా మందులమ్మేవాడి దగ్గరికి ఏడుస్తూ వెళ్ళి, గరళం కావాలని అడిగి, “ఇది కూడా పని చెయ్యకపోతే ఇక ఆశ లేదు,” అన్నది. ఆమె గరళం తీసుకుని ఇంటికి వస్తూ ఆ పేటలో వారందరికీ దుర్వార్త తెలిపింది. అందుచేత అలీబాబా ఇంట్లో నుంచి ఏడుపులూ, పెడబొబ్బలూ వినిపించినప్పుడు ఎవరూ ఆశ్చర్యపోలేదు; కానిం పోయాడు కాబోలు ననుకున్నారు.

బలవన్మరణం సహజ మరణమేనని లోకాన్ని నమ్మించటంతో మర్దీనా తృప్తిపడ లేదు; కాసిం శరీరం ఆరు ఖండాలైన సంగతి ఎవరికీ తెలియకుండా చేయాలని నిశ్చయించుకున్నది. అందుచేత ఆమె వగలవిడుపు ముగియగానే ఇంటి నుంచి బయలుదేరి, తన కెవరూ తెలిసినవాళ్ళులేని మారుమూలపేటలో ఒక చెప్పలు కుట్టేవాడి వద్దకు వెళ్ళి, వాడి చేతిలో ఒక బంగారు దీనారం ఉంచి, "నీ తెలివి తేటలన్నీ ఇవాళ చూపాలి, షేక్ ముస్తఫా!" అన్నది.

"మంచి బోవీ చేశావు, పిల్లా! ఏం కావాలో చెప్పు, చేస్తాను," అన్నాడు ముస్తఫా సంతోషంగా.

"తోళ్ళు కుట్టటానికి ఏం కావాలో అదంతా పట్టుకుని నా వెంటరా. అయితే నీ కళ్ళకు గంతలు కట్టి తీసుకుపోతాను. అందుకు నువ్వు ఒప్పుకోవాలి," అన్నది మర్దీనా.

"ఒక్క దీనారానికి నన్ను కూడని పని చెయ్యమంటావా?" అన్నాడు చెప్పలు కుట్టేవాడు.

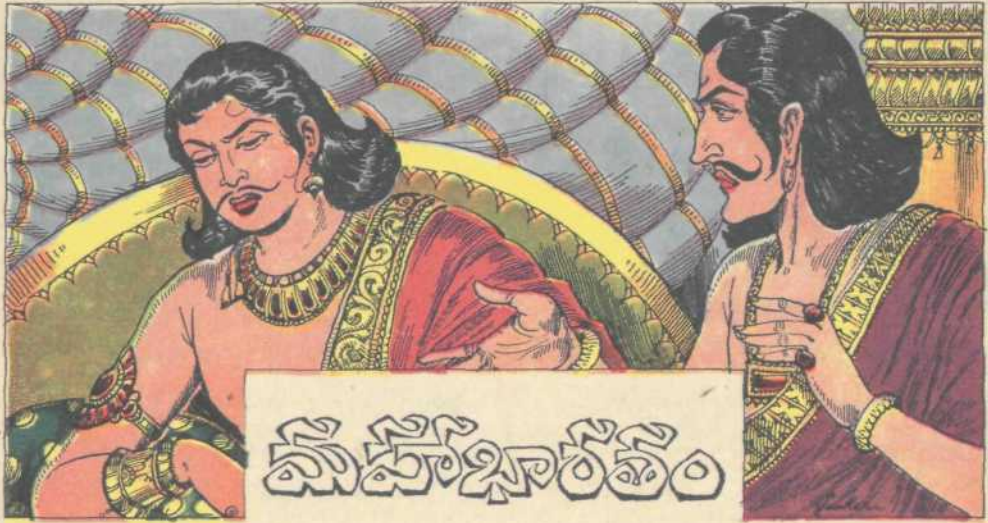
"నీ అంతరాత్మ కోసం ఇంకో దీనారం ఇంద! నువ్వు చెయ్యవలసినది తోళ్ళు కుట్టటం మాత్రమే," అన్నది మర్దీనా, అతని చేతిలో రెండో దీనారం పెట్టి.

చెప్పలు కుట్టేవాడు తృప్తిపడి, ఆమె చేత కళ్ళకు గంతలు కట్టించుకుని, ఆమె వెంట వీధుల వెంబడి నడిచి, అలీబాబా ఇంటి నేలమాళిగకు చేరాడు. అక్కడ మర్దీనా అతని కళ్ళ గంతలు విప్పి, తాను పేర్చిపెట్టిన శవఖండాలు చూపింది. తరవాత ఆమె అతని చేతిలో మరోబంగారు దీనారం పెడుతూ, "ఈ శవాన్ని కలిపి కుట్టాలి. పని త్వరగా ముగించావంటే మరో దీనారం కూడా దొరుకుతుంది," అన్నది.

ముస్తఫాడు తన అదృష్టానికి మురిసి పోయి, చకచకా కాసింశరీరాన్ని కలిపి కుట్టేసి ఏకం చేశాడు. మర్దీనా నాలుగో దీనారం కూడా అతని చేతిలో పెట్టి, అతని కళ్ళకు మళ్ళీ గంతలు కట్టి, అతన్ని అతని దుకాణం వద్ద దిగబెట్టి, తిరిగి వచ్చేసింది.

—(ఇంకా వుంది)

మహాభారతం

దుర్యోధనుడు పాండవులపై గల ఈర్ష్యతో మనోవ్యాధిపడి కృశించసాగాడు. అతని స్థితి చూసి శకుని, “దుర్యోధనా, ఏమిటిలా చిక్కిపోయావు? నీకు పట్టుకున్న విచారమేమిటి?” అని అడిగాడు.

దానికి దుర్యోధనుడు, “మామా, ఏం చెప్పమన్నావు? అర్జునుడి పరాక్రమం ఆధారంగా చేసుకుని ధర్మరాజు భూమండలమంతా గెలిచి, రాజసూయయాగం చేసి సామ్రాజ్యలక్ష్మిని వరించాడు. రాజులందరూ అతనికి వశులైనారు. కృష్ణుడు శిశుపాలుణ్ణి నిండు సభలో వధిపై ఒక్కరు కూడా కిక్కురుమనలేదు. రాజు లందరూ రత్నరాసులు తెచ్చి పాండవుల కాళ్ళముందుపాశారు. వారి వైభవం వర్ణనాతీతం.

వాళ్ళ ఐశ్వర్యం చూసి నేను పనికిమాలిన వాణ్ణి అయిపోయాను. మనం మయసభ చూసేటప్పుడు నన్ను చూసి వాళ్ళు ఎలా హేళన చేశారో నువు చూశావు గదా! నాకు జీవితం దుర్భరంగా ఉన్నది. నా బాధ మాతండ్రితో చెప్పు,” అన్నాడు.

ఈ మాటలు విని శకుని దుర్యోధనుడితో, “నువు పాండవుల సంపద చూసి అసూయ పడటం దేనికి? వాళ్ళా సంపదను సక్రమంగానే సాధించుకున్నారు. వారికి దైవబలం జాస్తిగా ఉన్నది. అందుకే, వాళ్ళను నువు నిర్మూలించటానికి చేసిన ప్రయత్నం ఒక్కటి ఫలించలేదు. ద్రౌపది వారికి భార్య కావటం వాళ్ళకొక గొప్ప అదృష్టం; ద్రుపదుడు వాళ్ళకు పెద్ద అండఅయ్యాడు.

కృష్ణుడి సంగతి చెప్పనే అవసరం లేదు; అతను చిన్నతనం నుంచీ వారిని కంటిని రెప్పలాగా కాపాడుతున్నాడు. ఖాండవ దహనం ధర్మమా అంటూ అర్జునుడు అగ్ని దేవుడి సహాయంతో గాండీవమూ, అక్షయ తూణీరాలూ, దివ్యాస్త్రాలూ సాధించు కున్నాడు; వాటితోనే రాజులందరినీ జయించాడు. ఖాండవదహనం మూలానే వారికి మయసభ కూడా లభించింది. ఇంధులో అధర్మ మేమున్నది? అయినా, అంత మాత్రాన నీ కేవలం లేనట్టు మాట్లాడతా వెండుకు? ఆ మాటకు వస్తే నీ కున్న ఆంగబలం, వారి కెక్కడిది? నీకు తొంభై తొమ్మిదిమంది తమ్ములూ, మహా విలుకాడు

ద్రోణుడూ, సమస్త అస్త్రాలనూ 'తెలిసిన అశ్వత్థామా, కర్ణుడూ, కృపాచార్యుడూ, నేనూ, అందరమూ లేమా?' అన్నాడు.

"అలా అయితే మనం సైన్యాలను తీసుకుని పోయి పాండవులతో యుద్ధం చేసి, ఆ మయసభను హస్తినాపురానికి తెచ్చుకుందాం," అన్నాడు దుర్యోధనుడు.

"దుర్యోధనా, పాండవులను గెలవటం అంత తేలిక కాదు. యుద్ధం దేనికి? అంత కన్న వారిని జయించే సులభోపాయం చెబుతాను విను. ధర్మరాజుకు జూదం చాలా ఇష్టం. అతన్ని జూదానికి పిలు. నేను అతన్ని జూదంలో ఓడించి, అతని రాజ్యాన్ని, సంపదనూ కాజేసి నీ కిస్తాను. ధృతరాష్ట్రాడి అనుమతి మాత్రం సంపాదించు" అన్నాడు శకుని.

శకుని దుర్యోధనుణ్ణి వెంటబెట్టుకుని ధృతరాష్ట్రాడి దగ్గరికి వెళ్ళేసరికి ధృతరాష్ట్రుడు ధర్మరాజు పూర్తి చేసిన రాజసూయం గురించి ఎంతో సంబర పడుతున్నాడు. శకుని ఆయనతో, "మన దుర్యోధనుడు చిక్కి సగమయ్యాడు. అతని ముఖం కళాహీనమయి పోయింది," అన్నాడు.

ఈ మాటకు ధృతరాష్ట్రుడు అదిరిపడి, దుర్యోధనుణ్ణి దగ్గరికి తీసుకుని, శరీరం నిమిరి, "ఇలా చిక్కిపోవటానికి నీ కేమి కష్టం వచ్చిందిరా?" అని అడిగాడు.

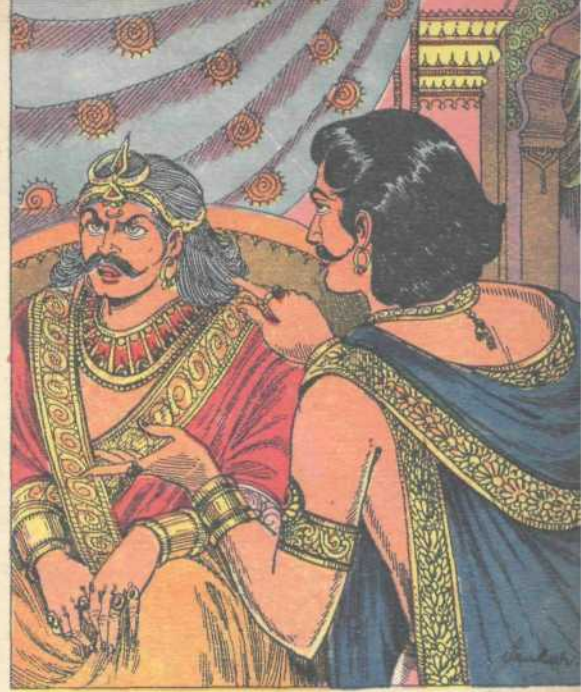
దానికి దుర్యోధనుడు, “నాకు మనో
వ్యాధి పట్టుకున్నది. నిద్ర రాదు. భోజనం
రుచించదు. ఎందువల్లా సంతోషం కలగదు.
శత్రువుల వైభవం చూసి నా కి మనోవ్యాధి
పట్టుకున్నది. ధర్మరాజుకు గల సంపద
పూర్వం ఏ రాజుకూ ఏనాడూ లేదు. నేను
చిక్కిపోక ఏం చేస్తాను?” అన్నాడు.

తరవాత శకుని దుర్యోధనుడితో, “రాజా,
ధర్మరాజుకు జూదమంటే తగని వ్యసనం,
కాని ఆటలో నేర్పు లేదు. నేను జూదంలో
ఆరితేరినవాణ్ణి. నా యుక్తితో ధర్మరాజు
సంపద అంతా నీకు దక్కితట్టు చెయ్య
గలను. యుద్ధానికి గాని, జూదానికి గాని
సాటిరాజు అహ్వనించినప్పుడు నిరాకరిం
చటం క్షత్రియధర్మం కాదు. అందుచేత
మనం పిలిస్తే ధర్మరాజు జూద మాడటానికి
పస్తాడు,” అన్నాడు.

అప్పుడు దుర్యోధనుడు తండ్రి కాళ్ళ
మీద పడి, శకుని చెప్పినట్టు చెయ్యటానికి
అనుమతి వేడుతూ, కన్నీరు కార్చాడు.

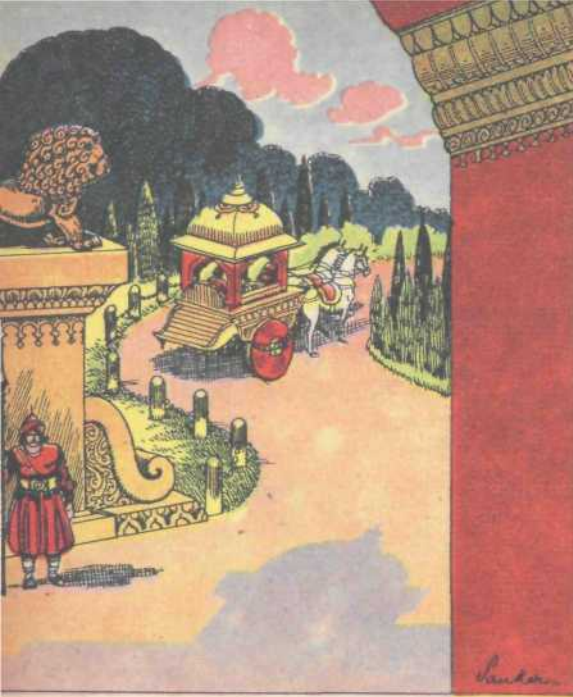
ధృతరాష్ట్రుడు దుర్యోధనుడితో, “విదు
రుడి సలహా తీసుకుని అతను ఏం చెయ్య
మంటాడో చూద్దాం,” అన్నాడు.

“విదురుడితో చెబితే ఈ ఆలోచనకు
ఎంత మాత్రమూ ఒప్పుకోడు. దీనికి నువు
ఒప్పుకోకపోతే నేను బతకను. ఆ తర్వాత
నువ్వు, విదురుడూ ఈ రాజ్యాన్ని నెత్తిన

కట్టుకుని ఊరేగండి,” అన్నాడు దుర్యో
ధనుడు, చనువుతోనూ, నిరాశతోనూ.

ధృతరాష్ట్రుడికి పుత్రమోహం జాస్తే
కావటం చేత దుర్యోధనుడి ఆలోచనకు
ఎదురు చెప్పలేక పోయాడు. ఆయన శిల్ప
చార్యులను అనేకమందిని పిలిపించి, మయ
సభ లాటి సభను నిర్మించమనీ, దానికి
వెయ్యి స్తంభాలూ, నూరు వాకిళ్ళూ, రక
రకాల బొమ్మలతో కూడిన మంటపమూ
ఏర్పాటు చేయమనీ చెప్పాడు. తరవాత
ఆయన విదురుణ్ణి పిలిపించి, ఆయనతో తన
దురుద్దేశం చెప్పక, ధర్మరాజును జూదానికి
రమ్మనమని అహ్వనించటం గురించి
మాత్రం చెప్పాడు.

రాష్ట్రాదు తన కొడుకును పిలిచి, ఈ జూద ప్రయత్నం మానుకోమని చెప్పి చూశాడు. కావలిస్తే నువ్వు కూడా రాజసూయం చేసి సామ్రాజ్యం సంపాదించ మన్నాడు. కాని దుర్యోధనుడు వినిపించుకో లేదు. జూదం కూడా ఒక విధమైన యుద్ధమే ననీ, అందులో నేర్పును బట్టి జయాపజయాలంటాయనీ శకుని అన్నాడు.

ఈ లోపల ధృతరాష్ట్రాదుకొరిన ప్రకారం హస్తినాపురంలో కూడా ఒక గొప్ప సభా భవనం తయారయింది. ధృతరాష్ట్రాదు విదురుణ్ణి పిలిచి, కొత్త సభలో స్నేహ పూర్వకంగా జూదం ఆడటానికి ధర్మరాజును పిలుచుకుని రమ్మని ఆజ్ఞాపించాడు.

తన కిక తప్పదని గ్రహించి విదురుడు రథం మీద ఇంద్రప్రస్థానికి వెళ్ళాడు. ధర్మరాజు ఆయనకు తగిన సత్కారాలు చేసి, “విదురా, క్షేమంగా ఉన్నావా? నీ ముఖం వాడిపోయి ఉన్నదే? ధృతరాష్ట్రాడా, దుర్యోధనాదులూ నుఖంగా ఉన్నారా?” అని కుశల ప్రశ్నలు చేశాడు.

దానికి విదురుడు, “అందరూ క్షేమంగానే ఉన్నారు. నీ మయసభలాంటిది హస్తినాపురంలో కూడా కట్టారు. నువ్వు నా వెంట వచ్చి, ఆ సభలో కొన్నాళ్ళు దుర్యోధనాదులతో కులాసాగా గడిపి, వాళ్లతో స్నేహపూర్వకంగా జూద మాడాలట.

విదురుడు ధృతరాష్ట్రాడితో, “రాజా, ఈ ఆలోచన నాకు సమ్మతం కాదు. జూదం కారణంగా పిల్లల మధ్య వైరం ఏర్పడుతుంది. ఈ ఆలోచన మాను,” అన్నాడు.

దానికి ధృతరాష్ట్రాడు, “విదురా, ఇందులో మంచిచెడ్డ లేమైనా ఉన్నప్పటికీ స్నేహపూర్వకంగా జూదం జరిగి తీరాలి. కుమారుల మధ్య వైరం వస్తే వారించడానికి నేనూ, నువ్వు, భీష్ముడా, ద్రోణుడూ లేమా? నువ్వు రథం మీద ఇంద్రప్రస్థానికి వెళ్ళి ధర్మరాజును ఇక్కడికి తీసుకురా,” అన్నాడు.

విదురుడు ఈ సంగతి భీష్ముడితో చెప్పి ఆయన అభిప్రాయం తెలుసుకునేటందుకు బయలుదేరాడు. అతడు వెళ్ళగానే ధృత

ఈ మాట ముసలిరాజు నీతో చెప్పమన్నాడు. నీతో జూదమాడితే గాని ఆయనకూ, ఆయన కొడుకులకూ సుఖం ఉండదుట. ఆ దుర్మార్గుల కోరిక తీర్చు,” అన్నాడు.

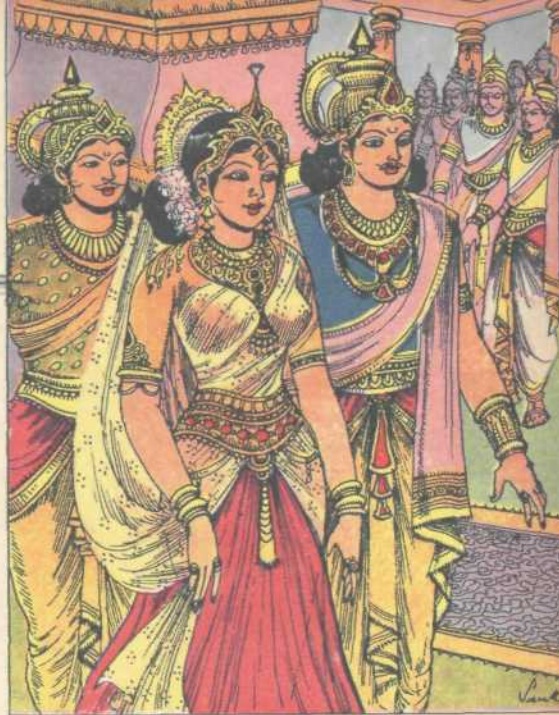
ఆ మాట విని ధర్మరాజు, “అయ్యయ్యో, పెద్దలు జూదమాడతారా? దానివల్ల తప్పక తగాదా వస్తుంది. నీ ఉద్దేశం ఏమిటి? నువ్వేం చెయ్యమంటే అది చేస్తాను,” అన్నాడు.

“జూదం కలహకారణమని నేను ఎంత చెప్పినా ఆ గుడ్డిరాజు వినిపించుకోక, నిన్ను తీసుకు రమ్మని నన్ను పంపాడు. నువ్వే ఆలోచించి యుక్తమని తోచినట్టు చెయ్యి,” అన్నాడు విదురుడు ధర్మరాజుతో.

“అక్కడ జూదమాడటానికి ఉబలాట పడుతున్నవారెవరు?” అని ధర్మరాజు అడిగాడు.

“శకునీ, వివింశతీ, చిత్రసేనుడూ, సత్యవ్రతుడూ, పురుమిత్రుడూ, జయుడూ,” అని విదురుడు చెప్పాడు.

“జూదరులంతా ఒక చోట చేరారన్న మాట. కాని అవద కలిగి తీరుతుంది. పెద్దలు విలిస్తే వెళ్ళకపోరాదు. జూదానికి విలిస్తే పోకుండా ఉండరాదని నా నియమం. చాలా భయంగా ఉన్నది. ఏమయితే అవుతుంది, రేపు బయలుదేరుతాను,” అన్నాడు ధర్మరాజు.

ప్రయాణ సన్నాహం జరిగింది. ధర్మరాజు తన తమ్ములనూ, ద్రౌపదిని వెంట బెట్టుకుని హస్తినాపురానికి వచ్చాడు; పెద్దలయిన ధృతరాష్ట్ర, భీష్మ, ద్రోణ, కృప, అశ్వత్థామలకు నమస్కారాలు చేశాడు. చిన్నవారిని పలకరించి, గాంధారితో కుశలప్రశ్నలు జరిపాడు, ద్రౌపది ముఖాన మహారాణి కళ గమనించి, దుర్యోధనుడు మొదలయిన వాళ్ళ భార్యలు అసూయపడ్డారు.

ఆ రోజు గడిచి మర్నాడు తెల్లవారగానే ధర్మరాజు కాలకృత్యాలు తీర్చుకుని, శకునీ, దుర్యోధనుడూ, దుశ్శాసనుడూ మొదలైన వాళ్ళున్న జూద మాడే ఇంటికి వచ్చి, పెద్దలందరికీ నమస్కారాలు చేశాడు.

అప్పుడు శకుని ధర్మరాజుతో, “రాజా, నిన్ను చూడటానికి కొందరు ఈ సభకు వచ్చారు. మరి కొందరు కాలక్షేపం కోసం నీతో జూదమాడ వచ్చారు. అందుచేత నియమాలు ఏర్పాటు చేసుకుని, ఈ పాచికలతో జూదం ప్రారంభించు,” అన్నాడు.

దానికి ధర్మరాజు, “శకునీ, జూదంలో మోసం చెయ్యటం చాలా పాపం. అందులో క్షత్రియుడి ఘనత ఏమీ బయట పడదు. అందుచేత మోసంతో మమ్మల్ని జూదంలో గెలవటానికి ప్రయత్నించకు. మేము సంపాదించుకున్న ధనం బ్రాహ్మణ సంరక్షణార్థమూ, దుష్ట శిక్షణార్థమూ వినియోగిస్తున్నాం,” అన్నాడు.

“వేదాధ్యయనంలో సమర్థుడైన శ్రోత్రియుడు మరొక శ్రోత్రియుణ్ణి వేదాధ్యయనంలోనే గెలుస్తాడు. అలాగే మోసం చేసే జూదరిని మోసంతోనే గెలవాలి. ఇది సహజం. జూదమాడటం నీ కిష్టంలేని పక్షంలో మానెయ్యి,” అన్నాడు శకుని.

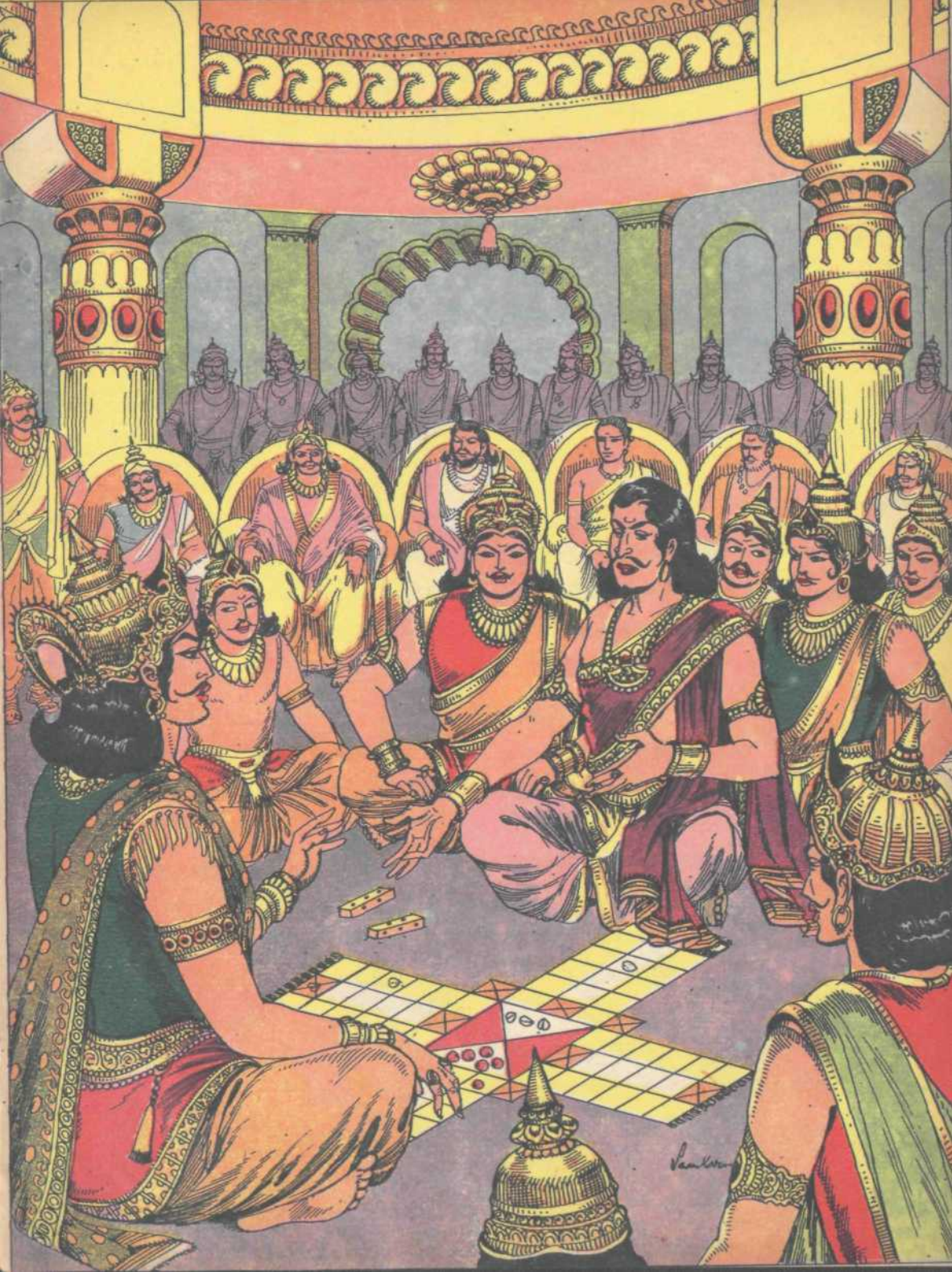
ధర్మరాజు పొరుషం వచ్చి, “జూదానికి పిలవబడి వచ్చి వెనక్కు పోవటం అగౌరవం. అందుచేత ఆడతాను. నా కెదురాడే వారెవరు?” అని అడిగాడు.

“నా పక్షాన మా మేనమామ శకుని ఆడతాడు. అతను ఏ పందెం కాసినా నేను ఇస్తాను,” అన్నాడు దుర్యోధనుడు.

“ఒకరి పక్షాన మరొకరు ఆడగా నేనెన్నడూ చూడలేదు, వినలేదు. ఇది అపూర్వంగా ఉన్నది. అయినా మీ ఇష్టప్రకారమే కానివ్వండి,” అన్నాడు ధర్మరాజు.

జూదం చూడటానికి ధృతరాష్ట్రుడు తన వెంట రమ్మని పిలవగా కొరవ వృద్ధులూ, భీష్మ ద్రోణ కృప విదురులూ వచ్చి, సభను అలంకరించారు.

మొదటి పందెంగా ధర్మరాజు తన హారానికి గల మణిపూస ఒడ్డితే, దుర్యోధనుడు తన వద్ద ఉన్న మణిరాసులన్నీ ఒడ్డాడు. పందెం వెయ్యగా ధర్మరాజు ఒడ్డిన మణి పోయింది. అది మొదలు ధర్మరాజు పందెం ఒడ్డిన ప్రతిదీ శకుని గెలిచాడు. జూదంలో

ఓడిపోతున్న కొద్దీ ధర్మరాజుకు మత్సరం జాస్తి అయింది. అతను బంగారాన్ని, గుర్రాలనూ, రథాలనూ, దాసీజనాన్ని, నిధులనూ పణంగా పెట్టి అన్నిటినీ పోగొట్టు కున్నాడు.

ఇలా సాగుతున్న అన్యాయాన్ని సహించ లేక విదురుడు ధృతరాష్ట్రాడితో, “చావ నున్నవాడికి దివ్యేషధాలు రుచించవన్నట్టు, మా మాటలు నీకు రుచించవు. నీ కొడుకు కులం చెరచటానికి పుట్టాడు. నువ్వే ఈ మోసపు జూదాన్ని ఏర్పాటు చేసి పాండవుల ధనం అపహరిస్తున్నావు. దీని వల్ల నీకు చాలా హని కలుగుతుంది. నా మాట విని, వారికి ఆగ్రహం కలగనియ్యకు. పాండవుల సొత్తు కాజేసి ఆనందించటం కాదు, రేపు వారి అగ్రహానికి గురికావాలి. మీరు నిశ్చయంగా నిర్మూల మవుతారు. అందుచేత ఈ జూదం ఆపించు,” అన్నాడు.

ధృతరాష్ట్రుడు ఈ మాటలు వినిపించుకో లేదు. కాని దుర్యోధనుడు మాత్రం విదురుణ్ణి నానామాటలూ అన్నాడు.

ఈ లోపల ధర్మరాజు తన కున్నదంతా ఓడాడు; బ్రాహ్మణ మాన్యాలు తప్ప తన కున్న రాజ్యాన్నీ, బ్రాహ్మణులు కాక తన మిగతా ప్రజలనూ, తనకు సామంతులైన రాజపుత్రులనూ ఓడాడు. శకుని పాచికలను ధర్మరాజు ముందు వేసి, “పణంగా పెట్టటానికి నీ కింకేమీ లేదు!” అన్నాడు.

ధర్మరాజు సహదేవుణ్ణి, నకులుణ్ణి పణం పెట్టి, ఇద్దరినీ పోగొట్టుకున్నాడు. తరవాత అర్జునుణ్ణి, భీముణ్ణి కూడా ఓడి, తనను తానే పణంగా పెట్టుకుని ఆ పందెం కూడా ఓడాడు. [అట్టమీది బొమ్మ]

“నీ సొత్తు ద్రోపది ఉన్నది గదా? అమెను పందెంగా పెట్టు,” అన్నాడు శకుని. ధర్మరాజు ఆ పని కూడా చేశాడు.

దీనితో సభలో కలకలం పుట్టింది. కౌరవుల కిదేం పొయ్యేకాలం అన్నారు కొందరు. భీష్మ ద్రోణ కృపులు మాత్రం ఏమీ మాట్లాడలేదు. విదురుడు బుసలు కొట్టుతూ ఉండిపోయాడు. కర్ణ దుశ్శాసనుల ఆనందం అంతా ఇంతా కాదు.

నిద్రాపరాధం

సృష్టికి పూర్వం ప్రపంచం జలమయమై, పదార్థశూన్యమై, అంధకారంలో ఉండగా జలం నుంచి ఒక మహా తేజస్సు పుట్టింది. కాలక్రమాన అది జ్యోతిర్లింగ స్వరూపం దాల్చింది. అదే పరమేశ్వరుడైన శివుడు. ఆ జ్యోతిర్లింగం యొక్క అర్ధభాగం నుంచి మహాశక్తి పుట్టింది. ఆ మహాశక్తినే ప్రకృతి అనీ, మహామాయ అనీ పిలుస్తారు.

కాలక్రమాన పరమేశ్వరీ పరమేశ్వరులు మహావిష్ణువును సృష్టించారు. మహావిష్ణువు నాభి నుండి మహాపద్మం పుట్టింది. అది అనేకవేల యోజనాల నిడివి గలదిగా మహా ఆశ్చర్యకరంగా ఉన్నది. ఆ మహాపద్మంలో అయిదు ముఖాలతో బ్రహ్మ పుట్టాడు. ఆ బ్రహ్మతో బాటే సరస్వతీ పుట్టింది.

ప్రపంచమంతా జలమయంగా ఉండటం గమనించి బ్రహ్మ తనకు జన్మస్థానమైన మహాపద్మం అంటు తెలుసుకోవాలని ఊర్ధ్వ

అధోలోకాల మధ్య అనేక ప్రయాణాలు చేసి తిరిగి పద్మగర్భం చేరుకున్నాడు. బ్రహ్మ ఓంకారాన్ని జపించగా దాని ఫలితంగా విష్ణువు బ్రహ్మ ఎదట ప్రత్యక్షమయ్యాడు. తానే సృష్టిలో మొదటివాణ్ణి అనుకుంటున్న బ్రహ్మ విష్ణువును చూసి, "ఎవరు నువ్వు? ఇక్కడికి ఎందుకు వచ్చావు?" అని అడిగాడు.

"సృష్టి చేయటానికి నిన్ను నా నాభి కమలం నుంచి పుట్టించాను. నేను విష్ణువును," అన్నాడు విష్ణువు.

బ్రహ్మ అహంకరించి, "నీ ప్రగల్భాలు కట్టి పెట్టు. లేదా నాతో యుద్ధానికిరా. నేను స్వయంభువును, జగత్కర్తను," అన్నాడు.

అప్పుడు విష్ణువు ధ్యానించగా పరమేశ్వరుడు జ్వాలాలింగ రూపంలో బ్రహ్మ విష్ణువుల మధ్య ప్రత్యక్షమయ్యాడు. అప్పుడు విష్ణువు బ్రహ్మతో, "దీని ఆద్యంతాలు

మనిద్దరిలో ఎవరు కనుక్కుంటే వారు గొప్ప,” అన్నాడు. బ్రహ్మ అందుకు సమ్మతించాడు. కాని ఆ ప్రయత్నంలో ఇద్దరూ ఓడిపోయి యథాస్థానికి తిరిగి వచ్చి, పరమేశ్వరుణ్ణి ప్రార్థించారు.

పరమేశ్వరుడు వారి ఎదట ప్రత్యక్షమై, “నువు పంచభూతాత్మకమైన ప్రపంచాన్ని సృష్టించటానికి గాను ఈ విష్ణువు యొక్క నాభికమలం నుంచి సృష్టించబడినవాడివి. అందుచేత సృష్టి ఆరంభించు,” అని బ్రహ్మతో అన్నాడు.

బ్రహ్మ పరమేశ్వరుణ్ణి చూసి, “నువు ఎవడివి? నాతో సమంగా నీకు అయిదు ముఖాలెందుకున్నాయి? నేను సృష్టికర్తను

గనక నాకు అయిదు ముఖాలుండటం సమంజసం!” అన్నాడు.

ఆ మాటలు విని పరమేశ్వరుడు రుద్రావతారం దాల్చి, తన ఎడమచేతి చిటికెనవేలి గోరును కత్తిగా ఉపయోగించి, బ్రహ్మకున్న అయిదు తలలలో ఒకటి ఖండించేశాడు. దానితో బ్రహ్మ గర్వం మాని, రక్షించమని పరమేశ్వరుణ్ణి ప్రార్థించాడు.

పరమేశ్వరుడు రౌద్రం వదిలి శాంతం వహించి, “ఓ బ్రహ్మ, సృష్టించటానికి నువ్వు, నీ సృష్టిని రక్షించటానికి ఈ విష్ణువు సృష్టించబడ్డారు. నేను లయకారకుడైన శివుడుగానూ, రుద్రుడుగానూ, ఈశ్వరుడుగానూ పిలవబడతాను. జ్వాలాలింగాన్నే పార్థివలింగమనీ, శివలింగమనీ పూజించండి,” అని చెప్పి ఆ జ్వాలాలింగంలో ఐక్యమయ్యాడు.

తరవాత బ్రహ్మ విష్ణువు నుంచి వేదం మొదలయినవి తీసుకుని, పద్మాసనం మీద కూర్చుని ఓంకారాన్ని జపిస్తూ ఉండగా, నీటి మీద తేలుతూ ఒక గుడ్డు బ్రహ్మ కేసి వచ్చింది. బ్రహ్మ దాని కేసి ఆశ్చర్యంగా చూశాడు. అంతలో ఆ గుడ్డు నుంచి ‘ఓం’ అనే శబ్దం బయటికి వచ్చింది. అది వచ్చిన మార్గాన బ్రహ్మ ఆ అండంలో ప్రవేశించాడు. అందులో గాఢాంధకారంగా ఉన్నది. బ్రహ్మ అక్కడ తన శరీరాన్ని వినర్థించి,

చతుర్ముఖుడుగా తిరిగి పుట్టాడు. బ్రహ్మ అండం నుంచి బయటికి వచ్చినప్పుడది రెండుగా చీలి, కింది భాగం భూమిగానూ, పై భాగం ఆకాశంగానూ విర్పడింది; నీరు ఇంకిపోయింది.

ఇది చూసి బ్రహ్మ చాలా సంతోషించి భూమి మీద సమస్త చరాచరాలను సృష్టి చేయ నారంభించాడు. బ్రహ్మ సృష్టి చేసిన మొదటి వాళ్ళు సనకసనందనాదులు. వాళ్ళు సృష్టి చేసే ఆసక్తి లేక, పరమేశ్వరుణ్ణి ధ్యానిస్తూ తపస్సు చేసుకునేటందుకు వెళ్ళి పోయారు. అది చూసి బ్రహ్మ గట్టిగా ఏడ్చాడు. ఆయన కన్నీరు భూమి మీద పడగా అందులో నుంచి గొప్ప తేజస్సుతో శివుడు పుట్టాడు. అతను తెల్లగా ఉండి, దశదిశలనూ వెలిగిస్తూ ఉండటం చూసి బ్రహ్మ, "ఎవరు నువ్వు?" అని అడిగాడు.

"నేను శివుణ్ణి, రుద్రుణ్ణి," అన్నాడు శివుడు.

అప్పుడు విష్ణువు ప్రత్యక్షమై, "బ్రహ్మ! నువ్వు సృష్టించి నేను పోషించే చరాచరాలను లయం చెయ్యటానికి పరమేశ్వరుడే ఈ శివుడి రూపంలో పుట్టాడు," అన్నాడు.

బ్రహ్మకు సత్యలోకమూ, విష్ణువుకు వైకుంఠమూ, శివుడికి కైలాసమూ వాస స్థానాలుగా ఏర్పాటయాయి. అందుచేత బ్రహ్మ సత్యలోకానికి వెళ్ళి, తనకు సహ

యంగా ఉండటానికిగానూ, మరీచి, కశ్యప, దక్ష, గౌతమ, వసిష్ఠ, కర్తమ మొదలైన తొమ్మిదిమంది ఉపబ్రహ్మలను సృష్టించాడు.

వీరిలో దక్షుడికి అరవైనలుగురు కుమార్తెలు కలిగారు. ఆ కుమార్తెలలో అదితి మొదలైన పదిమందిని కశ్యపుడు పెళ్ళాడి పిల్లలను కన్నాడు. అదితికి ఇంద్రుడు మొదలైన దేవతలు పుట్టారు; దితికి దైత్యులు పుట్టారు; వినతకు గరుత్మంతుడూ, అనూరుడూ పుట్టారు; కద్రువకు సర్పాలు పుట్టారు; స్వనకు యక్ష, రాక్షసులు పుట్టారు.

శివుణ్ణి పెళ్ళాడటం కోసం మహేశ్వరి దక్షుడికి సతి అనే కుమార్తెగా పుట్టింది. వారిద్దరికి వివాహం జరిగినప్పుడు బ్రహ్మ,

విష్ణువూ, ఇంద్రుడు మొదలైన దేవతలూ వచ్చి, సతీశివులను అనేక విధాల స్తోత్రం చేశారు. వచ్చినవారి కందరికీ గౌరవ మర్యాదలు చెయ్యటానికి నందీశ్వరుణ్ణి, కాల బైరవుణ్ణి నియమించి, శివుడు సతీసమేతుడై కైలాసానికి వెళ్ళి సుఖంగా ఉన్నాడు.

కొంత కాలం గడిచింది. అనేకమంది మహామహులు ప్రయాగ అనే నగరంలో గొప్ప యాగం తలపెట్టి, బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరులనూ, ఇంద్రాది దేవతలనూ పిలిచి, యాగం ప్రారంభించారు.

యజ్ఞానికి వచ్చినవారికి వసతులు ఏర్పాటు చేసి, మహర్షులు వారివారికి తగిన ఆసనాలు చూపి కుర్చోబెట్టారు. అందరూ కూర్చుని యజ్ఞాన్ని చూస్తూండగా దక్షుడు తన శిష్యులతో సహా వచ్చాడు. అప్పుడు సభలోని వారందరూ లేచి దక్షుడికి ఎదురు వెళ్ళి పలకరించి తీసుకువచ్చి కూర్చో బెట్టారు. దక్షుడు సభ సంతా కలయజూసి, బ్రహ్మ విష్ణులకు నమస్కారం చేసి, తన అల్లుడైన శివుడు లేవలేదని, తనను పలక

రించలేదని గమనించి సభవారితో, "మీరం దరూ లేచి వచ్చి నన్ను గౌరవించారు. ఈ ఈశ్వరుడు నాకు అల్లుడైన కారణం చేత, లేవక, నన్ను పలకరించక నిర్లక్ష్యం చేశాడు. ఇతనికి చిన్నా పెద్దా తారతమ్యం తెలిదు," అని తన శిష్యులతో సహా వెళ్ళిపోయాడు.

అది చూసి బ్రహ్మ, విష్ణువూ మొదలైన వాళ్ళు దక్షుడికి అడ్డం వెళ్ళి, "అతను ఈశ్వరుడు. పరమేశ్వరావతారుడు. అతన్ని నిందించటం తప్ప," అని చెప్పారు.

అప్పుడు నంది దక్షుడితో, "ఓ దక్ష, శివదూషణ చేసిన నీ శిరస్సు తెగి హోమ గుండంలో పడుగాక!" అని శపించాడు.

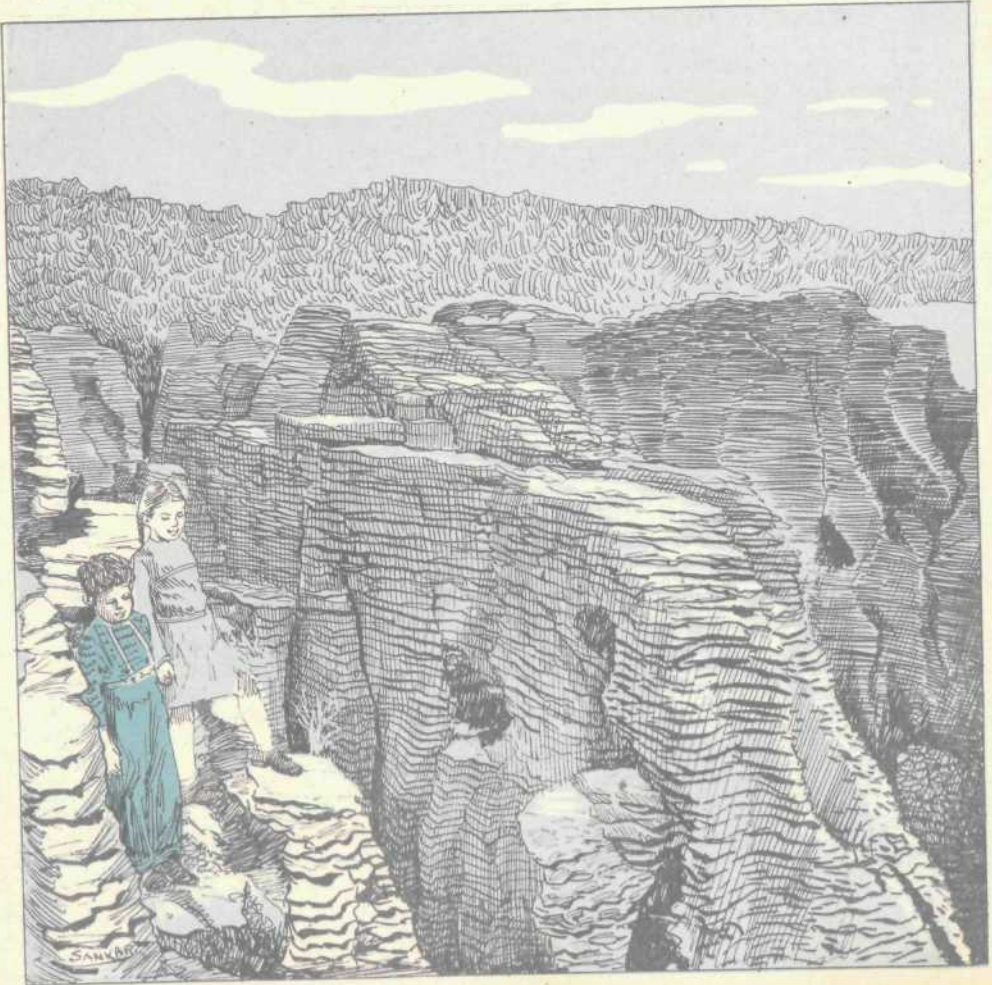
అది విని దక్షుడు అలిగి, "మీ రుద్ర గణాల వాళ్ళు వేదబాహ్యులై, ఆచార హీనులై, బూడిద పూసుకుని, పాపండు లని పేరు తెచ్చుకుందురుగాక!" అని తిరిగి శపించాడు.

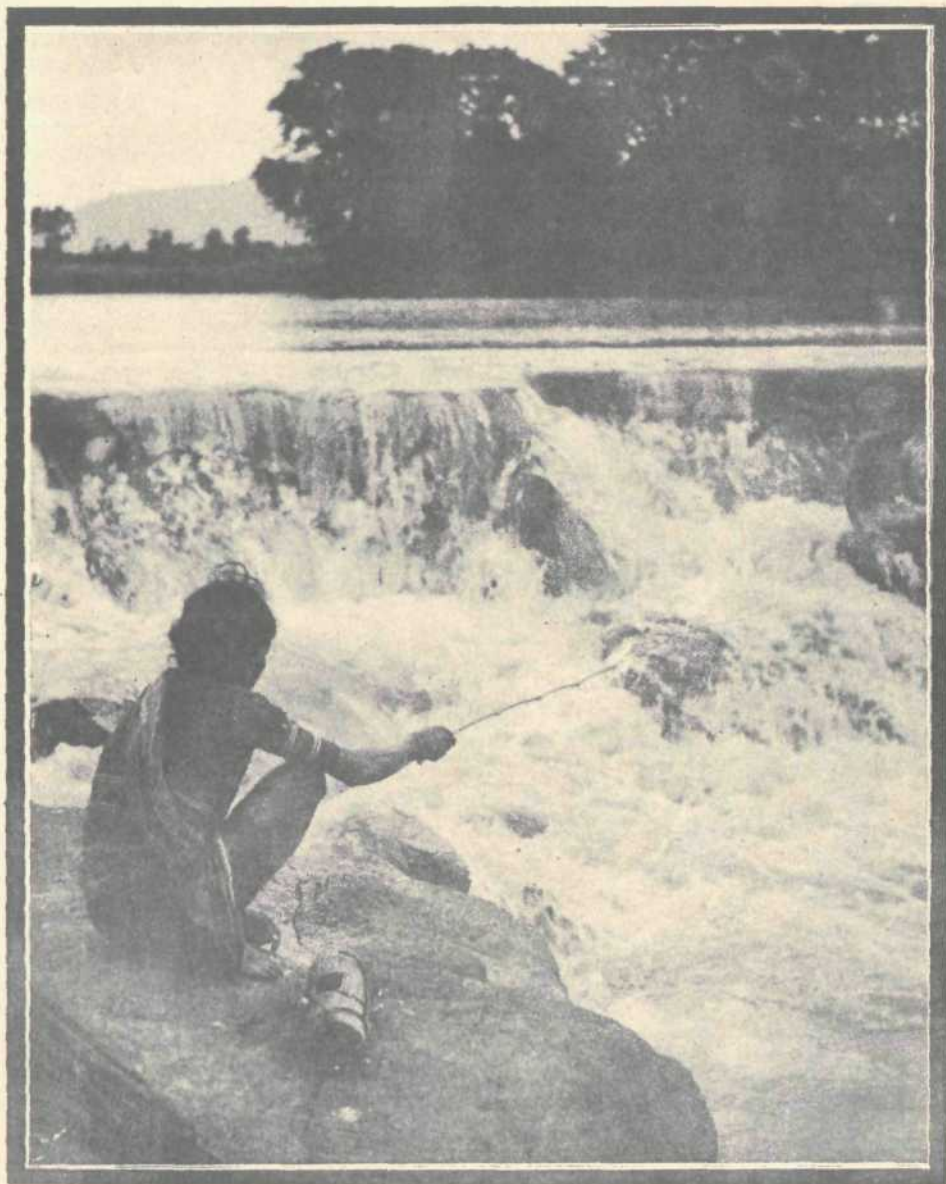
శివుడు యజ్ఞం పూర్తి అయే దాకా ఉండి, తన రుద్రగణాలను వెంటబెట్టుకుని కైలా సానికి వెళ్ళిపోయాడు.

111. “రొట్టెల దొంతర” రాళ్లు

సుమారు 5 కోట్ల ఏళ్ళ క్రితం సముద్రం అడుగున నున్నప్పుడు నలుసులు పేరుకుంటూ వచ్చి, అవి కాలక్రమాన సముద్ర మట్టం దాటి పైకి వచ్చాయి. కాలక్రమాన వర్షపు నీరు దుర్బలంగా ఉన్న పదార్థాన్ని కరిగించటం చేత ఇలా పొరలు ఏర్పడ్డాయి. ఈ చిత్రంలో చూపిన “రొట్టెల దొంతర” శిలలు న్యూజీలాండులోని దక్షిణ దీవిలోనివి. ఇలాంటి శిలల దొంతరలు ప్రపంచంలో ఇంకా కొన్ని చోట్ల ఉన్నాయి. కాని ఇంత బిల్లవరపుగా లేవు. వీటి మధ్య సముద్రజలం “గూళ్ళు” తొలిచింది.

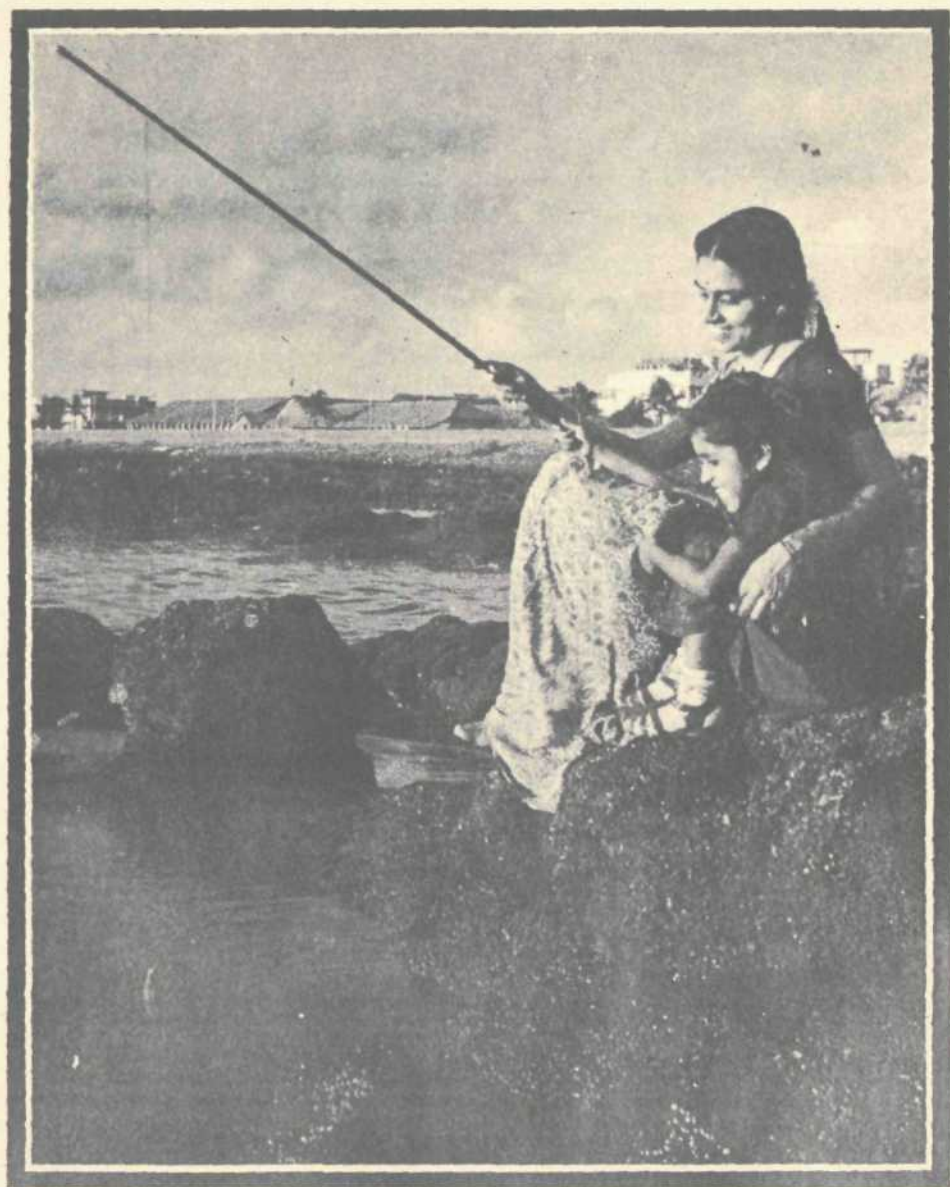

బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

అంతేలే పేదల బ్రతుకులు

పంపినవారు :
శిలపరశెట్టి, ఖర్గపూర్

బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

గాలానికి చిక్కిన చేపలు

పంపినవారు:
శిలపరశరాజ్, ఖర్గపూర్

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ :: బహుమానం రు. 20 లు

ఈ ఫోటోల వ్యాఖ్యలు 1971 ఏప్రిల్ నెల సంచికలో ప్రకటించబడును

★ పై ఫోటోలకు సరి ఐన వ్యాఖ్యలు ఒక్క మాటలోగానీ, చిన్న వాక్యంలోగానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం వుండాలి.)

★ ఏప్రిల్ నెల ఆఖరు తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. తరువాత చేరే వ్యాఖ్యలు ఎంత మాత్రమూ పరిశీలించబడవు.

★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా వున్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 20/- లు బహుమానం.

★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పోస్టుకార్డు పైన వ్రాసి, ఈ అడ్రసుకు పంపాలి :- చందమామ ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాసు-26.

ఏప్రిల్ నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి ఫోటో : అంతేలే పేదల బ్రతుకులు

రెండవ ఫోటో : గాలానికి చిక్కిన చేపలు

సంపినవారు : శిలపర శెట్టి 'సనారా'.

ఖర్గూర్.

బహుమతి మొత్తం రు. 20/- ఈ నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.

అమృతాంజనం

ప్రభావం వల్లనే!

పలుకులు, కలనోప్పి, జెడుకులు, కందరాలనోప్పి—వీటిని చప్పన చల్లా కగ్గింసుకోండి. దాదగా ఉన్న చోటుమీద అమ్మకాంబనం రాయండి. వెంటనే గుంథం ఇస్తుంది. 75 సంవత్సరాలపైగా ఇంటింటి దీపమై వెలుగుకోండి. అమ్మ కాంబనా! ఎప్పుడూ ఒక సీసా దగ్గర ఉండుకోండి. అమ్మకాంబనం ఆదాచేసి పెద్ద సీసాలలోనూ, చిన్న దబ్బాలలోనూదాగా దొరుకుతోంది.

అమ్మతాంజనం 10 ఔషధాలు కలిపినది.
నొప్పులను, జలుబులను చప్పున చల్లగా తగ్గిస్తుంది.

అమ్మకాంక్షన్ లిమిటెడ్

AM-598

మీ సొమ్ముకు సమ్మద్ధిగా

బ్రిటానియా బ్రిటా

బిస్కట్లు

అతి తక్కువ వెలకు రుచికరమైన బ్రిటా బిస్కట్లు
తినవచ్చు. ఇవి చిల్లరగాకూడా అమ్మడించేత
మీకు అవసరమైనన్ని మాత్రమే కొనుక్కోవచ్చు.
అవి అంత చౌకగా వుండటంచేత
మీ పిల్లలకు యధేష్టంగా ఉయవచ్చు.
బ్రిటానియా బ్రిటా బిస్కట్లు ఇంట్లో
వుంచుకోండి..... ఎప్పుడూ.

బ్రిటానియా

అంటే నాణ్యత

BB C-1429

చూడండి, మీకే తెలుస్తుంది...
సర్వోత్తమ తెలుపుకోసం టినోపాల్!

వరితములను చూడండి, బట్టలను ఆకురు సాటి వాడించునపుడు కాంచెము టినోపాల్ వేయండి. అప్పుడు చూడండి. బట్టలు ఎంత తెల్లగా, కఠు మిరుమిట్లుగొలిపేలా ఉన్నాయో! టినోపాల్ ఎంత తెల్లగా చేస్తుంది! మీ చొక్కాలు, చీరలు, దుప్పట్లు, చువాట్ల మొదలైనవి మెరుస్తూ ఉంటాయి!

దానికయే బయ్య? బట్టకు ఒక పెసా కూడా కాదు! టినోపాల్ ను కొనండి. రెగ్యులర్ స్పాక్, మిక్స్చుర్ స్పాక్ మరియు బాప్రీ సరిపోయే పొట్లము—మూడు ప్యాకెటింగులలో లభిస్తోంది.

@ టినోపాల్ ఇ.ఆర్. నె.ఎ.ఎ. అల్
వ్యక్తిగతంగా రెజిస్టర్డ్ ట్రేడ్ మార్కు.

మహాద్ నె.ఎ. రిమిడెక్, ఏ.ఎ. దాక్స్ 11050, బొంబాయి 20 డి.ఆర్.

Shilpi HPMA 12A/70 Tel

టీవీఎస్ రిట్రెడ్లు భద్రత నిస్తాయి

టీవీఎస్ రిట్రెడ్లు కొత్త బైరులులాగే కనిపిస్తాయి. రిట్రెడ్స్ విధానంలో ప్రక్కకుగా మేము తీసుకొనే జాగ్రత్తలు కొత్త బైరులులాగ కనిపించడానికిగాను. కొత్త బైరులాగ మంచి రోడ్డు గ్రీప్సు ఇచ్చేటట్టు చూస్తాము అవి చాలాకాలం కొత్తవిలాగ మన్నుతాయి.

టీవీఎస్ ఇచ్చే ప్రతీ బైరు కూడా రిట్రెడ్ను వదులుచేసే ఇసుక రేయిలు లేక నువ్వుతమైన ఇతర బాహ్య పదార్థాలు లేకుండా ఒకసారి. రెండుసార్లు పరీక్ష చేయబడుతుంది. అత్యధునికమైన రిట్రెడ్స్ మెషినులవార మంచి వైశుభ్యతగల సాంకేతిక శిల్పం పనిచేస్తాయి. మీకు తెలుసా దాగా మన్నడానికి

టీవీఎస్ క్యామెట్ బ్యాక్ రబ్బరును వారే తయారుచేసుకుంటారు ఆశ్చర్యములేదు టీవీఎస్ రిట్రెడ్లు ఇతర వాటికంటే మీరు వెచ్చించే ప్రతీ యాపాయికి అధికంగా బిరు మ్మెన్సిస్తాయి.

మీరు టీవీఎస్ను విశ్వసించవచ్చు— దారకరేఖలో పెద్ద రిట్రెడ్ వ్యాపారస్థులు.

సుందరమ్ ఇండస్ట్రీస్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

బెంగళూరు-కోయంబతూరు-కలమసేరి-
మద్రాసు-పుదుచ్చేరి-సేలం-సికింద్రాబాద్-
తిరునెల్వేళి-విజయవాడ.

మారు
టీవీఎస్ను
విశ్వసించగలరు

SI 6073

వియ్యని మామ

చందమామ రావే జాబ్బి రావే!
 కొండెక్కి రావే న్యూట్రన్ మిలాయి తేవే!
 చెపలాయ్ నడిగి తేవే!
 న్యూట్రన్ టాఫీ తేవే!
 తేరుమీద రావే! న్యూట్రన్ కాండీ తేవే!
 క్యూబ్, క్రంబ్, నావల్డి
 కూడా పట్టుక రావే!
 చందమామ రావే!
 న్యూట్రన్ మిలాయి తేవే!

న్యూట్రన్ కన్సెక్షనరీ కంపెనీ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, చిత్తూరు (ఆంధ్ర)

ఇతను శంకర్

కుటుంబమునకు పెద్ద • చురుకుగా వుంటాడు • సరదాగా వుంటాడు

"అదే, అసలైనదే నాకు కావాలి"

శంకర్ రోజంతా శక్తి ఉత్సాహముతో
వుండాలని కోరుతున్నాడు. దానికోసం
అతని భార్య ప్రతి రోజు అతనికి
"హార్లిక్స్" ఇస్తుంది. "హార్లిక్స్"లో
పూర్తి మీగడ గల పాలు, ఉత్తమమైన
గోధుమ మరియు ఆరోగ్యకరమగు

ఇతర పదార్థములు వున్నాయి. దాకర్లు
సంవత్సరముం పైగా "హార్లిక్స్"ను
నిఫారను చేస్తున్నారు. మీరు, మీ
కుటుంబములోని వారు, ఉత్సాహముతో
వుండండి — ప్రతి రోజు "హార్లిక్స్"
త్రాగండి.

అదే, అసలైనదే 'హార్లిక్స్'

"హార్లిక్స్" అనే పేరు ఉత్తమ కేయిలిన ప్రతీ మార్కు.

నమలండి చిక్లెట్స్ చూయింగ్ గమ్,

తెలుసుకోండి వాటి మజా

డియరీ తిరుగుతూ తెచ్చాడు చిక్లెట్స్ ఐఫూన్
మీ లాంటి పిల్లలకు చిక్లెట్స్ చూయింగ్ గమ్
మీరు ఎదుగని వాళ్లు క్రొత్త చూయింగ్ గమ్ రుచులతో
ఆరంజ్, లెమన్, పెప్పర్మింట్, టూటి-ఫ్రూటి.

కుటుంబము అంతటికీ ఫోస్‌ఫోమిన్® వల్ల ఆరోగ్యము కలుగును

ఫోస్‌ఫోమిన్

- శక్తిని పెంపొందించును
- అకలిని అధికము చేయును
- సహన శక్తిని పెంచుచును
- శరీరము యొక్క లోగనిరోధక శక్తిని ఎక్కువచేయును.

సరభై టీఎం
SARABHAI CHEMICALS

డా. ఆర్. విశ్వేశ్వర్ డి. పద్మ
ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఫిజియోలజీ
మార్కును దివ్యం: డివిజన్ ఆఫ్ ఫిజియోలజీ
ఉప యోగ చారులు కరంవంట్ శ్రీరంజన్
ప్రొఫెసర్, బెంగళూరు

ఫోస్‌ఫోమిన్...
అకుపచ్చని పండ్ల రుచిగల
విటమిన్ టానిక్

Shilpi HPMA-35A/70 TM

AWARDS!

WON PLENTY

YET WE DON'T SAY
WE ARE THE BEST

ONLY
WE DO OUR BEST

मानव संसाधन
सूचना और प्रसारण मंत्रालय
इम्पाई और सजावट पर राजपुर

छता प्रमाणपत्र

1988

PRASAD PROCESS PRIVATE LTD

CHANDAN BUILDINGS MADRAS-26

